KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840 nr 223 (13006) Piątek, 15 listopada 1996 r. cena 90 ct

Negocjacje z Rosją

"Ruszyły z martwego punktu"

Litewskie czynniki oficjalnie twierdzą, że negocjacje z Rosją w sprawie granicy państwowej "ruszyły z martwego punktu", jednak nie komentują, jakie porozumienia osiągnięto. Przez dwa dni bieżącego tygodnia — we wtorek i środę — negocjatorzy Litwy i Rosji w Moskwie starali się dalej wytyczać linię granicy państwowej.

Wiceprzewodniczący komisji ds. demarkacji i delimitacji granicy państwowej Litwy Zenonas Kumetaitis powiedział korespondentowi ELTA, że w Moskwie negocjatorom udało się zbliżyć stanowiska w ustalaniu zarówno granicy lądowej, jak też morskiej. Zaznaczył on, że osiągnięto to jedynie "dzięki wykazaniu olbrzymiej woli przez obie strony".

Zastępca dyrektora Państwowej Służby Regulacji Rolnych i Geodezji Z.Kumetaitis podkreślił, że konkretniejszej informacji o wynikach tego — już szesnastego — spotkania udzieli się dopiero wtedy, gdy będzie "jakikolwiek dokument".

Podczas trwających ponad trzy lata rozmów ustalono 90 procent linii granicy lądowej, jednak od pewnego czasu delegacjom nie udawało się porozumieć co do pozostałej części granicy. Litwa nie mogła się zgodzić ze szczególnie niekorzystnymi dla naszego kraju propozycjami Rosji przeprowadzenia granicy państwowej przez jezioro Vištytis, ujście Niemna i Mierzeję Kurońską.

Kontynuowanie rozmów na temat granicy morskiej najbardziej utrudnia złoże D-6, w części szelfu Morza Bałtyckiego, nie należącej na razie do żadnego z tych państw.

Delegacja naszego kraju spotkała się w Moskwie z nowym szefem negocjatorów Rosji — ambasadorem Aleksiejem Obuchowem. Z.Kumetaitis stwierdził, że jest to "dyplomata i specjalista o bardzo wysokich kwalifikacjach".

Dyplomata, który dotychczas pełnił obowiązki ambasadora w Danii, uczestniczył w rozmowach na temat rozbrojenia z USA. A.Obuchow przed kilkoma tygodniami zastąpił kierownika delegacji sąsiedniego kraju, który kierował nią od kwietnia, byłego ambasadora Rosji w Wiedniu Walerija Popowa.

Kolejne spotkanie delegacji negocjatorów ma się odbyć jeszcze w tym roku na Litwie.

Wystawa w Konsulacie RP

"Elips" prezentuje swoje prace

We środę w Konsulacie Generalnym RP w Wilnie otwarta została wystawa prac plastyków polskich zrzeszonych w "Elipsie", zamykająca wileńskie obchody święta Niepodległości Polski. Swą obecnością imprezę zaszczycili Ambasador RP w Wilnie p. Eufemia Teichmann, wicedyrektor Departamentu ds. Mniejszości i Problemów Regionalnych Severinas Vaitiekus, jak też pracownicy Ambasady i Konsulatu, przedstawiciele społeczności wileńskiej. Obrazy artystów — pejzaże i martwe natury — dodały wiele ciepła białym ścianom poczekalni placówki. Zdaniem Konsula Generalnego p. Waldemara Lipki-Chudzika, malarstwo powinno być wystawiane nie tylko w galeriach, lecz również tam, gdzie ludzie przychodzą załatwiać jakieś sprawy, interesy. Wyraził również nadzieję, że obrazy znajdą nabywców. Mamy nadzieję, że Pan Konsul ma lekką rękę: nabył pracę p. Walentyny Skarżyńskiej.

Uroku uroczystości dodały również piosenki w wykonaniu znanej wileńskiej pieśniarki p. Luby Nazarenko. Muzyka i malarstwo tworzyły piękną symbiozę.

B. S.

NA ZDJĘCIU: moment otwarcia wystawy.

Fot. **Marian Paluszkiewicz**

Służba zdrowia wciąż nieugięta

"Starano się nam przykleić polityczną etykietkę"

Wyraźnie wyolbrzymiony i wręcz niepopularny jest zarzut przewodniczącego Związku Ojczyzny Vytautasa Landsbergisa stawiany Litewskiemu Związkowi Lekarzy — organizatorowi strajku pracowników służby zdrowia. W ubiegły poniedziałek V. Landsbergis wezwał prezydenta Algirdasa Brazauskasa, by zwrócił się do kierownictwa Litewskiego Związku Lekarzy i przekonał organizatorów, aby zaniechano strajku planowanego na 26 listopada br.

Jak powiedział V. Landsbergis, nowy Sejm gotowy będzie do rozwiązania problemów socjalnych, poprawy sytuacji, w której znaleźli się lekarze, nauczyciele i emeryci. Przewodniczący Związku Ojczyzny traktuje przygotowywanie strajku jako złośliwy "prezent" nowemu Sejmowi, ponieważ zła sytuacja materialna pracowników służby zdrowia była ich codziennością jeszcze przed rokiem i dawniej. W przeddzień planowanego strajku ma się odbyć pierwsze posiedzenie nowego Sejmu.

Poproszony o skomentowanie pretensji szefa Związku Ojczyzny wiceprezes Litewskiego Związku Lekarzy doc. **Liutauras Labanauskas** powiedział "Kurierowi":

— Czynione są wszelkie starania, by strajkowi przykleić polityczną etykietę. Władze mają do nas nieustanne pretensje.

(Dokończenie na str. 3)

ARDENA
Vytenio 20
2006 Vilnius
Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

POLSKIE LINIE LOTNICZE
LOT
WILNO
TEL 26-08-19

KAWIARNIA Alina
OFERUJE POLSKIE DANIA ORAZ ORGANIZUJE PRZYJĘCIA Z RÓŻNYCH OKAZJI
Serdecznie zapraszamy!
Vilnius, Pylimo 49, tel. 62-20-94.

ZNAD WILII
78,34/105,8 FM
DZIAŁ REKLAMY
TEL./FAX (22) 429465

SENTENCJA DNIA

Miłość nie istnieje w sobie, ale w nas, jest naszym osobistym dziełem.

PROUST

W kręgu pieniądza

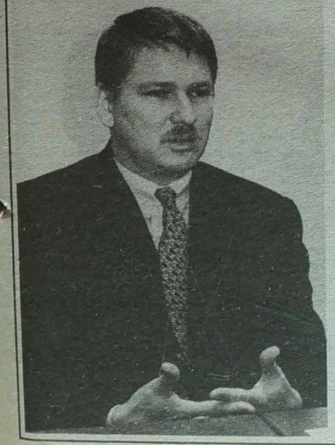

"Jesteśmy wiarygodnym partnerem"

Rozmowa z dyrektorem oddziału "Kredyt Bank S. A." Markiem FECHNEREM

Informowaliśmy już, że wkrótce na Litwie rozpocznie działalność finansową oddział polskiego "Kredyt Banku S. A.". Obszerniej dziś zapozna nas z tym bankiem, jego działalnością oraz usługami, jakie będzie świadczył, dyrektor oddziału p. Marek FECHNER.

— Zacznijmy może od tradycyjnego pytania, dlaczego właśnie wybór padł na Litwę?

— Niczego się nie robi "z kopyta". Przez pewien czas nasze przedstawicielstwo tutaj przyglądało się gospodarce, badało rynek. Zorientowaliśmy się, że jest spore zainteresowanie naszymi usługami, widać też tendencje do zwiększania obrotów handlowych. Obecnie na rynku litewskim działa ponad 500 firm z udziałem kapitału polskiego. Nasze podmioty gospodarcze zainwestowały już tu kilka milionów USD, co świadczy, że Litwa jest atrakcyjnym partnerem, dążącym do doskonalenia podstaw rozwoju gospodarczego. Wszystko to zapowiada dobre warunki współpracy, warunki, oparte na międzynarodowych regułach i zasadach. Pozytywnym tego przykładem zmiana litewskich przepisów prawnych, umożliwiająca bankom zagranicznym uruchomienie swoich placówek operacyjnych na terenie Litwy. Jest to także dobrą szansą na dalsze ożywienie współpracy poprzez skrócenie czasu realizowanych operacji i zwiększenie bezpieczeństwa obrotu pieniężnego.

— Panie Dyrektorze, zgodnie z zasadą, że powtórka nigdy nie zaszkodzi, może więc jeszcze słów kilka o podstawowych wielkościach ekonomicznych banku.

— Tu już jestem zmuszony operować typowo bankowymi terminami i cyframi, co może nie każdemu będzie zrozumiałe. A więc: suma bilansowa (po rejestracji ostatniej podwyżki kapitału) — 1.568.980,13, fundusze własne — 186.927,15, majątek trwały netto — 133.827,30, należności kredytowe kapitałowe netto — 993.699,11, papiery wartościowe netto — 202.026,09, udzielane lokaty międzybankowe netto — 25.264,96, depozyty ogółem — 1.067.601,13, zysk brutto — 29.703,93, zysk netto — 17.023,76 tys. polskich złotych.

(Dokończenie na str. 3)

Stosunki Litwa-Łotwa

Odwołuje się podpisy pod Memorandum Mejszagolskim

Prezydent Algirdas Brazauskas odwołał podpis własny i ekspremiera Adolfasa Šleževičiusa pod tak zwanym Memorandum Mejszagolskim, informuje ELTA.

Tak zwane Memorandum Mejszagolskie, które A.Brazauskas i A.Šleževičius podpisali w roku ubiegłym wspólnie z prezydentem Łotwy Guntisem Ulmanisem i szefem rządu Marisem Gailisem, określało zasady międzypaństwowych litewsko-łotewskich negocjacji w sprawach granicy morskiej. Zgodnie z tym memorandum, rząd Łotwy podpisał umowę z zagranicznymi firmami "Amoco" i OPAB o poszukiwaniach ropy naftowej na części terytorium Morza Bałtyckiego, do którego pretenduje także Litwa. W dniu 24 października bieżącego roku Sejm Łotwy ratyfikował tę umowę, powodując tym oburzenie Litwy.

W podpisanym w środę dekrecie prezydenta mówi się, między innymi, że "Republika Litewska nie jest związana żadnymi swymi rekomendacjami bądź propozycjami, złożonymi wcześniej w jakiejkolwiek formie — ustnej czy pisemnej, w negocjacjach z Republiką Łotwy na temat morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej i delimitacji kontynentalnego szelfu na Morzu Bałtyckim".

W tym samym dekrecie A.Brazauskas potwierdził zasady negocjacji z Łotwą, których będą musieli przestrzegać negocjatorzy naszego państwa.

Ustalono, że "północna granica morza terytorialnego Litwy na Morzu Bałtyckim przebiega w prostej linii od ostatniego punktu lądowej granicy państwowej między Litwą i Łotwą na brzegu Morza Bałtyckiego". Podaje się też współrzędne tego punktu.

W innym dekrecie, podpisanym w środę, szef państwa odwołał dekret z 25 października, w którym zalecał Sejmowi w trybie szczególnie pilnym przyjąć ustawę o jednostronnym ustaleniu północnej granicy morskiej Litwy.

Projekt tej ustawy po zgłoszeniu został zaaprobowany przez Sejm w ubiełym tygodniu i miał być rozpatrywany w czwartek na plenarnym posiedzeniu Sejmu.

Prezydent uważa, że ustalenie granic Litwy jest sprawą ogólnonarodową, wymagającą porozumienia najważniejszych sił politycznych."Niestety, omawianie wspomnianego projektu tymczasowej ustawy w Sejmie wykazało, że takiego porozumienia nie ma" — w środę wieczorem na krótkim briefingu w swoim gabinecie powiedział dziennikarzom A.Brazauskas. Miał na myśli stanowisko konserwatystów, którzy nie aprobując zgłaszanego przez prezydenta projektu tymczasowej ustawy, wnieśli alternatywny projekt uchwały, zawierający zasady negocjacji z Łotwą. Między innymi, po zgłoszeniu w ubiegłym tygodniu Sejm także zaaprobował ten projekt.

Prezydent podkreślił w rozmowie z dziennikarzami, że nadal jest przekonany, iż rozwiązując problemy terytorialne z sąsiednią Łotwą, wszelkimi siłami należy dążyć do porozumienia.

Konferencja prasowa

Centryści o możliwości obsadzenia stanowiska jednego z wiceprzewodniczących Sejmu

Związek Centrum zgadza się negocjować z przedstawicielami większości nowego Sejmu w sprawie możliwości obsadzenia stanowiska jednego z zastępców przewodniczącego Sejmu, informuje ELTA.

O takiej możliwości w środę napomknął dziennikarzom przewodniczący zarządu Związku Ojczyzny (Konserwatystów Litwy) Gediminas Vagnorius. Powiedział on, że "wzamian za poparcie koalicji rządzącej centryści mogliby otrzymać jedno ze stanowisk zastępców przewodniczącego Sejmu". W nowym Sejmie rządząca koalicja będzie się składać z konserwatystów i chrześcijańskich demokratów, mających 86 mandatów.

W czwartek przewodniczący Związku Centrum Romualdas Ozolas powiedział na konferencji prasowej, że propozycja konserwatystów została nie rozważona. "Związek Centrum na pewno przedyskutuje tę sprawę" — poinformował przewodniczący tego związku.

R.Ozolas powtórzył już znane stanowisko centrystów, że poprą kandydaturę Gediminasa Vagneriusa na premiera, jeżeli zaproponuje ją prezydent. "Niemniej, gdyby szef państwa zainteresował się, kogo może zaproponować Związek Centrum, będziemy wiedzieli co mu odpowiedzieć" — zaznaczył R.Ozolas.

Uczestniczący w konferencji prasowej inny przywódca Związku Centrum, wiceprzewodniczący obecnego Sejmu Egidijus Bičkauskas powiedział, że w razie możliwości, centryści zaproponowaliby na stanowisko premiera kandydaturę znanego działacza w dziedzinie ochrony środowiska USA Valdasa Adamkusa.

Czcigodnemu księdzu

Janowi KASIUKIEWICZOWI

z okazji nadania godności

Prałata najserdeczniejsze gratulacje składają:

uczniowie, rodzice, nauczyciele Szkoły-Gimnazjum im. A. Mickiewicza

W Sejmie RL

Przyjęto ustawę o energii jądrowej

W czwartek Sejm przyjął ustawę o energii jądrowej. Ma ona na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa w wykorzystywaniu energii jądrowej do potrzeb pokojowych, zapewnienie nierozpowszechniania broni jądrowej, dysponując bezprawnie materiałami jądrowymi (z paliwem jądrowym i odpadami jądrowymi włącznie). Ustawa została opracowana z uwzględnieniem zobowiązań Litwy wobec Konwencji Bezpieczeństwa jądrowego i innych. W ten sposób dąży się do zapewnienia ochrony człowieka i środowiska przed szkodliwym działaniem promieniowania, informuje ELTA.

Nowy dokument głosi, że bezpieczeństwo jądrowe na Litwie zapewnia państwo. Za bezpieczeństwo jądrowe elektrowni atomowej jest odpowiedzialna eksploatująca ją organizacja. Za kierowanie energetyką jądrową według kompetencji są odpowiedzialne, jak przewiduje ustawa, Sejm Republiki Litewskiej, rząd, Ministerstwo Energetyki, terytorialne instytucje samorządów, których tereny są w strefie ochrony sanitarnej obiektu energetyki jądrowej.

Ustawa reguluje podstawowe warunki zarządzania energetyką jądrową, udzielania licencji, użytkowania obiektów energetyki jądrowej, eksportu i importu materiałów, urządzeń jądrowych. Ustawa określa również podstawowe wymagania trybu prewencji awarii jądrowych i promieniotwórczych oraz ich likwidowania, zasady odpowiedzialności w energetyce jądrowej, właściwości stosunków pracy w tej dziedzinie.

W czwartek kończący kadencję Sejm głosami LDPP odrzucił projekt rezolucji o działalności rządu, zgłoszony przez starostę frakcji Związku Ojczyzny (Konserwatystów Litwy) Andriusa Kubiliusa.

Według tego projektu obecny Sejm, "dążąc do pomyślnego zakończenia swej kadencji, ustrzeżenia zachowanego majątku państwowego i należytego wykorzystania zasobów finansowych, "zalecałby rządowi powstrzymanie się od "rozwiązywania zasadniczych państwowych kwestii majątkowych i finansowych". Wyjątek stanowią, jak głosi projekt rezolucji, rozliczenia za zadłużenia i nabywane zasoby energetyczne (gaz i mazut), a także rozpowszechnianie rządowych papierów wartościowych (obligacji).

Zdaniem posła na Sejm Andriusa Kubiliusa, dzięki przyjęciu takiej rezolucji w okresie przejmowania władzy zostałby stworzony "lepszy klimat polityczny na Litwie". Jednak tego dokumentu nie zaaprobowano.

Łączność

"Lietuvos telekomas" może zostać właścicielem "Lintel"

Państwowe przedsiębiorstwo "Lietuvos telekomas" może zostać właścicielem międzynarodowej centrali telefonicznej należącej do litewsko-holenderskiej zamkniętej spółki akcyjnej "Lintel", jeżeli Sejm zaaprobuje zgłoszony w środę projekt ustawy rządu, informuje ELTA.

Zgodnie z projektem, przedsiębiorstwo państwowe mogłoby inwestować kapitał w innych przedsiębiorstwach. "Lietuvos telekomas" nabyłby 49 proc. akcji jednego z założycieli "Lintel" — amerykańskiej spółki "US West International" i jego udział w kapitale spółki "Lintel" wzrósłby z 49,7 proc. do 98,8 proc.

Założycielem powstałego w 1992 roku WP "Lintel", prócz amerykańskiej spółki "US West International" i PP "Lietuvos telekomas", jest również ZSA "Comliet", posiadająca 1,2 proc. akcji.

Po zaaprobowaniu przez Sejm zgłaszanego projektu ustawy jednocześnie zostałaby wykonana część państwowego programu rozwoju łączności i informatyki zatwierdzonego przez rząd, w której przewiduje się stworzenie cyfrowej sieci telefonicznej z międzynarodową i regionalną centralami telefonicznymi w Kownie.

Komisją RTV kierować będzie R.Šukys

W czwartek w stolicy odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji Radia i Telewizji, na którym wybrano jej kierownictwo. Przewodniczącym komisji został prezes Litewskiego Stowarzyszenie Wydawców Prasy Periodycznej Rimantas Šukys, zastępcą — profesor Akademii Muzycznej Donatas Katkus, informuje ELTA.

Powołanie komisji RTV przewidziane zostało w nowej ustawie Republiki Litewskiej o informowaniu społeczeństwa. Ta komisja ogłasza i organizuje konkursy na otrzymanie licencji na transmisję i retransmisję programów RTV, a także kontroluje przestrzeganie zgłoszonych na konkurs zobowiązań. W komisji pracuje 11 członków, z których trzech mianuje Sejm, a pozostałych — różne organizacje dziennikarskie i twórcze. Członków komisji mianuje się na trzy lata, a jej przewodniczący jest wybierany co roku.

Komisja Radia i Telewizji podlega Sejmowi.

Transport

Co roku potrzeba około 300 nowych autobusów

Obecnie należące do samorządów parki autobusowe mają około 3 160 autobusów, które są bardzo stare, blisko 80 proc. z nich jest w stanie skrajnego zużycia. Ministerstwo Komunikacji, jeżeli zaaprobuje to rząd, postanowiło ogłosić konkurs na zakup autobusów komunikacji lokalnej. Na ten cel prosi się o wyasygnowanie z budżetu 32 milionów litów.

Jak powiedział korespondentowi ELTA kierownik wydziału Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Komunikacji Petras Mikalonis, tyle pieniędzy wystarczyłoby na zakup około stu tańszych zachodnich autobusów komunikacji lokalnej. Między innymi, już teraz na Litwę pięć nowych autobusów przysłała południowokoreańska firma autobuscwa "Hyundai Corporation", która wcześniej wygrała taki konkurs, a wkrótce z Niemiec otrzymamy jeszcze 32 autobusy tej firmy.

Wybrano Stałą Radę KEL

Reguluje się kościelny związek małżeński

12 listopada w Poniewieskiej Kurii Biskupiej odbyło się posiedzenie Konferencji Episkopatu Litwy (KEL), na którym wybrano członków Stałej Rady KEL i przewodniczących komisji.

Po zakończeniu 3-letniej kadencji, jak poinformował agencję ELTA sekretariat KEL, przewodniczący KEL arcybiskup Audrys Juozas Bačkis złożył sprawozdanie z tego okresu. Arcybiskup Audrys Juozas Bačkis został wybrany na przewodniczącego KEL również na kolejną kadencję. Wiceprzewodniczącym KEL został arcybiskup kowieński Sigitas Tamkevičius, członkiem Stałej Rady — biskup poniewieski Juozas Preikšas. Zgodnie ze statutem KEL tych trzech członków Stałej Rady wybrano na 3-letnią kadencję.

Jednocześnie ze Stałą Radą KEL wybrano również przewodniczących i zastępców wszystkich komisji KEL. Prócz wcześniej działających komisji Środków Informowania Społeczeństwa, Liturgii i Muzyki Kościelnej, Apostolstwa Osób Świeckich, a także Komisji ds. kontaktów z Konferencją Episkopatu Polski, powołano dwie nowe. Są to — Komisje Oświaty i Życia Księży oraz Powołania.

Sekretariat KEL poinformował również agencję ELTA, że z dniem 31 marca 1997 r. wejdzie w życie uchwała KEL, regulująca kościelny związek małżeński w parafiach i kościołach Litwy. Narzeczeni będą musieli nie później niż 3 miesiące przed zawarciem ślubu zarejestrować się w parafii, w której zamierzają wziąć ślub. Narzeczeni zawierają związek małżeński w swojej parafii i tylko w trybie wyjątkowym, po otrzymaniu zgody swego proboszcza, będą mogli wziąć ślub w innej parafii lub kościele. W ciągu wspomnianych trzech miesięcy narzeczeni będą musieli przerobić program przygotowania do Sakramentu Związku Małżeńskiego.

ELTA

Koncert

Dawnych wspomnień czar...

W Domu Nauczyciela odbyłsię koncert byłej solistki Teatru Opery i Baletu Elwiry Korniejewej. Licznie zgromadzoną publiczność stanowił przeważnie starszy rocznik. Jedni chcieli przypomnieć czasy młodości, inni przyszli powodowani ciekawością — jak ona dziś wygląda, ta piękność, która zwracała na siebie uwagę, gdziekolwiek się pojawiła. Wszyscy byli ciekawi, jak się ułożyły losy artystki, a ona, jak gdyby w odpowiedzi na ich nieme pytania zaśpiewała pieśń A. Eszpaja "Nie trzeba być ładną, trzeba być szczęśliwą".

Elwira Korniejewa ukończyła Wileńskie Konserwatorium w 1965 r. A rok przed tym zaczęła śpiewać w Teatrze Opery i Baletu. Debiutowała w roli Gildy w operze "Rigoletto" G. Verdiego. Potem była Małgorzata w "Fauście", Butterfly w "Madam Butterfly", Ksenia w "Borysie Godunowie", Tatiana w "Eugeniuszu Onieginie", Bess w "Porgy and Bess", Elza w "Lohengrinie" i in. Śpiewaczka koncertowała w wielu miastach Litwy, byłego ZSRR, w Polsce, Niemczech.

W środowym koncercie pani Elwira wykonała pieśni i arie z oper kompozytorów litewskich, rosyjskich. Publiczność nagrodziła ją hucznymi oklaskami, mnóstwem kwiatów. Wieczór stał się swego rodzaju świętem i dla artystki, i dla wdzięcznej jej publiczności. W koncercie wziął udział młody pianista J. Bruzga.

Barbara ZNAJDZIŁOWSKA

NA ZDJĘCIU: Elwira Korniejewa.

Fot. **Algimantas Brazaitis**

"Starano się nam przykleić polityczną etykietkę"

(Dokończenie ze str. 1)

Jeszcze przed wyborami LDPP zarzucała nam, że organizując strajk, spełniamy czyjeś polecenie, teraz konserwatyści oskarżają nas o strajk polityczny. A przecież strajk, do którego się przygotowujemy, będzie miał charakter nie polityczny, a wyłącznie ekonomiczny. Moim zdaniem, zachowaliśmy się jak bardzo kulturalni ludzie, cierpliwie obijaliśmy progi przeróżnych instancji. Czekaliśmy, naprawdę wierzyliśmy... Ale, ileż można.

Jak zaznaczył L. Labanauskas, walkę o podwyżkę wynagrodzeń pracownikom służby zdrowia rozpoczęto przed dwoma laty i, jak dotychczas, "zaowocowała" ona jedynie obiecankami. Strajk, o którym mowa, jeżeli, oczywiście, do niego dojdzie, będzie pierwszą zorganizowaną w całkowitej zgodności z ustawami, akcją protestacyjną na Litwie. Przedstawiciele żadnego zawodu nie przebyli nawet połowy drogi, jaką przemierzył już personel medyczny.

— Liczymy na dalsze pertraktacje i naturalnie, wiele się po nich spodziewamy. Myślę, że zarówno z p. V. Landsbergisem, p. G. Vagnoriusem, jak też z premierem Mindaugasem Stankevičiusem znajdziemy rozwiązanie. Dodam jedynie, że nie uwierzymy żadnym słownym obiecankom — powiedział doc. L. Labanauskas.

Jak wynika ze słów wiceprezesa Litewskiego Związku Lekarzy, większość pacjentów rozumie, że obecnej sytuacji służby zdrowia nie można określić jako normalnej, co, zresztą, powiedział również V. Landsbergis. Pacjenci zdają sobie sprawę z tego, że personel medyczny nie walczy konkretnie o zawartość swojej kieszeni, lecz o zmianę całokształtu służby zdrowia. "Nie przeczę, że byli i są lekarze, którzy skompromitowali swój zawód, ale to przecież jednostki, w każdej innej profesji to się też zdarza" — powiedział L. Labanauskas.

Dzisiaj trudno jest prognozować, jak dalej potoczą się sprawy. Czy nowy Sejm wprowadzi zmiany przy rozdzielaniu środków budżetowych na przyszły rok, uwzględniając też potrzeby pracowników służby zdrowia? Czy po to są wydawane ogromne środki finansowe na przygotowanie kadry lekarskiej, by potem jej przedstawiciele cierpieli upokorzenia...

Mirosława JANUSZKIEWICZ

"Jesteśmy wiarygodnym partnerem"

(Dokończenie ze str. 1)

— Swoistym dopełnieniem wizytówki każdego banku są akcjonariusze.

— Podstawowymi akcjonariuszami, którzy mają 5 i więcej procent w kapitale akcyjnym banku są: Budimex S. A. z Budimex — Trading Sp. z. o. o., Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, PZU S. A., Kredietbank N. V., TU i R WARTA S. A., oraz Powszechny Bank Kredytowy S. A.

— Panie Dyrektorze, przejdźmy może od pojęć czysto specyficznych i bankowych do tych, bardziej przystępnych dla czytelnika. A więc, jakie usługi będzie świadczył bank?

— Będziemy wykonywali ten sam zakres prac, co w Polsce. Będzie to kredytowanie osób fizycznych i podmiotów gospodarczych, uczestniczenie w obrocie handlowym. W dalszej przyszłości nie wykluczone są także inwestycje. Wszystko jednak zależy od tego, jak będzie wyglądał rynek gospodarczy Litwy.

— Skoro jesteśmy już przy kredytach, więc może słów parę o warunkach.

— Pragnę podkreślić, że skala dostosowana będzie do rynku litewskiego. Jeśli chodzi o oprocentowanie kredytów i depozytów, będzie ono zależało od sytuacji rynku międzynarodowego i litewskiego. Mówiąc o oprocentowaniu i odsetkach, warto nadmienić, że nie będziemy się wyłaniali ponad rynki międzynarodowe, jednak będziemy się starali być konkurencyjni, to znaczy, że postaramy się, aby nasze zarówno oprocentowanie, jak i odsetki były bardziej atrakcyjne niż w innych bankach.

— Kolejne, interesujące naszych czytelników pytanie: Czy każdy chętny obywatel Litwy będzie mógł w polskim banku otworzyć konto, bądź otrzymać z tego banku pożyczkę i na jakich zasadach?

— Nie mamy zamiaru selekcjonować naszych przyszłych klientów. Praktycznie każdy chętny będzie mógł korzystać z naszych usług. Nie znaczy to jednak, że nie będziemy stawiali pewnych wymagań. Przynajmniej początkowo, nasza obsługa klientów będzie raczej ograniczona. W tej chwili jesteśmy nastawieni na pomoc najsłabszym (jednak nie beznadziejnym) przedsiębiorstwom i przedsiębiorcom. Podstawowym warunkiem uzyskania kredytu, bądź pożyczki są zdolności kredytowe, czyli możliwości spłaty kredytu. Ogółem rzecz biorąc, ceny usług w banku będą zależały od ich ilości. Im więcej operacji w naszym banku będzie wykonywał klient, tym taniej będą one kosztowały.

— Mówił Pan, że obywatele Litwy będą mogli zakładać także konta. Każdego jednak z pewnością interesują procenty?

— Nie będę tu operował konkretnymi cyframi, ale znowu się powtórzę — postaramy się być konkurencyjni.

— Panie Dyrektorze, każdy bank zwykł reklamować swoje usługi, twierdząc przy tym, że jest niezawodny. Niestety, nawet najsilniejsze banki przeżywają czasem kryzysy, a odbija się to najczęściej na szeregowych klientach. Jakich gwarancji udziela polski "Kredyt Bank S. A."?

— Aby sieć bankowa normalnie funkcjonowała, a obywatele mieli pełne gwarancje, potrzebny jest specjalny fundusz gwarancyjny. Za wszystkie wkłady w naszym systemie odpowiada Polski Bankowy Fundusz Gwarancyjny. To znaczy, że jeśli jakikolwiek polski bank splajtuje, wszystkie straty klientom rekompensuje Polski Bankowy Fundusz Gwarancyjny, a więc nasz klient nic nie traci.

— Jesteśmy krajem dopiero budującym niepodległą państwowość, dlatego wiele struktur jest nam nowością. Mamy też poważne luki, jeśli chodzi o wykształcenie bankowe. Czy "Kredyt Bank S. A." planuje w tej dziedzinie jakąś działalność?

— Jak najbardziej. W tej chwili przygotowujemy program promocji usług bankowych. Będzie to program edukacyjny zarówno dla przyszłych pracowników banku, jak też dla przedsiębiorców i dziennikarzy. Każdy bank powinien być instytucją zaufania publicznego. My takową jesteśmy, a więc przede wszystkim posiadamy wysoko wykwalifikowanych specjalistów, którzy w rzetelny i dostępny sposób potrafią informować społeczeństwo o działalności banku. Ponieważ będziemy działać na Litwie, zależy nam, by mieć do czynienia z równymi partnerami. Mamy więc zamiar szkolić nie tylko swoje kadry, ale także pracowników litewskich banków, przedsiębiorców i dziennikarzy. Będziemy szkolić również swoich klientów. Każdy, kto zechce korzystać z usług naszego banku, początkowo otrzyma odpowiednią i niezbędną informację, dotyczącą działalności banku, wyjaśni się mu jego prawa i zobowiązania. Tylko bowiem na takich zasadach możliwa jest wzajemna owocna współpraca.

— Rozumiem, że będzie to pierwszy na Litwie prężnie działający dostępny każdemu bank, a jego usługi będą konkurencyjne. Dziękujemy więc za rozmowę i życzymy powodzenia.

Julitta TRYK

Fot. **Marian Paluszkiewicz**

W KWW uczczono 78 rocznicę Niepodległości Polski

12 listopada w Klubie Włóczęgów Wileńskich odbyła się impreza, poświęcona 78 rocznicy Niepodległości Polski. Spotkanie w KWW jakby zamknęło trwające od kilku dni w Wilnie obchody tej pamiętnej daty. Na wstępie Waldemar Szełkowski (obecny skarbnik KWW) mówił zebranym gościom i młodzieży o dniu 11 Listopada oraz o trudnej drodze Polaków do odzyskania niepodległości po 123 latach niewoli. Następnie wiceprezes KWW odczytał kilkanaście myśli i aforyzmów Józefa Piłsudskiego, pochodzących z "Pism zebranych" z 1937 roku.

Po części wstępnej obecni obejrzeli dwa filmy dokumentalne. Pierwszy — to "Cud nad Wisłą". Film przedstawia archiwalne materiały z wojny polsko-sowieckiej 1920 roku oraz współczesny wygląd miejsc związanych z tą wojną. Drugi film — "Powstanie Warszawskie" — trochę odbiegał od tematu, związanego z dniem 11 Listopada, ale mówił również o walce zbrojnej Polaków, którzy w 1944 roku podjęli próbę odbudowy wolnego Państwa Polskiego. Oba te filmy, niezwykle interesujące, udostępnił nam Instytut Polski w Wilnie.

W przyszłości KWW zamierza co dwa tygodnie urządzać projekcje polskich filmów. Chcemy w ten sposób przyczynić się do popularyzacji tak mało znanej na Litwie polskiej sztuki filmowej. W najbliższy wtorek natomiast, w ZM ZPL (Pylimo 45/2) odbędzie się spotkanie z historykiem, wykładowcą na Wileńskim Uniwersytecie Pedagogicznym Janem Sawickim. Historyk wygłosi referat — "Polski ruch akademicki na Litwie w okresie międzywojennym". Ten referat wcześniej był już wygłaszany na Uniwersytecie Polskim w Wilnie. Przeznaczony był w znacznej mierze dla ludzi młodych, których, niestety, wówczas na spotkaniu zabrakło. Mamy nadzieję, że tym razem będzie inaczej. **KWW zaprasza więc 19 listopada na godz. 19.00 do ZM ZPL wszystkich chętnych, a szczególnie — młodzież.**

Chcę przypomnieć również, że przed 72 laty w dniu 15 listopada przy USB powstał Akademicki Klub Włóczęgów Wileńskich. Nasz klub, czyli KWW, działający od 7 lat, jest spadkobiercą owych przedwojennych Włóczęgów.

Andrzej KIERULIS,
wiceprezes KWW

Pamięci Kolegi, Przyjaciela wilnian

Niewymownie smutno pisać te słowa, tak samo jak trudno pogodzić się z myślą, że nie ma już z nami Piotra Stawickiego — Piotrka z "Expressu Wieczornego", dziennikarza warszawskiego, a ostatnio dyrektora biura "Miss Polonia". Śpieszył żyć, chciał dużo zrobić, miał mnóstwo pomysłów, energii, niezakłamanej serdeczności i życzliwości do ludzi, z którymi obcował, pracował, przyjaźnił się. W ten tragiczny dzień, w wigilię Wszystkich Świętych też śpieszył — musiał przygotować dokumenty na wyjazd wraz z tegoroczną "miss" na konkurs piękności świata. Podobno jechał na "sto czterdzieści"...

Był okres w życiu naszej redakcji, gdy mówiliśmy, że Piotrek jest u nas "przypisany". Przyjeżdżał dość często z takim lub innym pomysłem dziennikarskim, robiliśmy wspólne wywiady, wspólne imprezy i święta. Jedna impreza, którą Piotrek zafundował naszemu miastu, jestem tego pewna, nie zatarła się w pamięci wilnian do dziś. Był czerwiec roku 1988, 35-lecie jedynego polskiego dziennika "Czerwony Sztandar", a w mieście rozwieszone afisze zapraszające na święto "Warszawa w Wilnie" dla uczczenia rocznicy wileńskiej gazety. Dwa najpiękniejsze place wileńskie — Katedralny i Daukantasa były oddane do dyspozycji gwiazd polskiej estrady. Zespoły Wileńszczyzny również miały możliwość popisów, a propos po raz pierwszy miała wtedy publiczny występ "Kapela Wileńska". Wznoszący się nad Wilnem biało-czerwony balon z napisem "Tadeusz Kościuszko" zrobił furorę wśród mieszkańców Wilna. Mimo ówczesnych zakazów tego rodzaju popisów to Piotrek uzyskał, choć z pewnymi ograniczeniami, pozwolenie władz miasta i... lotnictwa.

Umiał załatwić prawie wszystko, dzięki swemu otwartemu spojrzeniu, spokojowi wewnętrznemu i serdeczności, którą emanował. Jemu się ufało we wszystkim, z Nim się żartowało, Jemu się chciało zwierzyć z najskrytszych myśli, bo i On był szczery w swoich zwierzeniach.

Dziennikarze naszej redakcji, nawet jeśli byli gośćmi jakichkolwiek innych warszawskich instytucji, zawsze spotykali się z Piotrem Stawickim. Każdemu miał czas, sympatyczne słowo, hojny poczęstunek, gościnność w swoim domu, był "woźnicą" wielu kolegów wileńskich.

To, że nasza redakcja swego czasu odgrywała też rolę organizatora polskiego życia kulturalnego, również Piotrkowi zawdzięczamy. Gdy "Express Wieczorny" zainicjował przepiękną imprezę "Wilno w Warszawie", a nasza redakcja była głównym organizatorem po stronie wileńskiej, zawdzięczając Jemu wiedzieliśmy jak to zrobić, aby ukompletować 200-osobową ekipę wileńską, rozpisać konkursy w obu gazetach, loterię. Gdy gdzieś coś nie sztymowało, Piotrek potrafił uregulować to w mgnieniu oka.

Był autorytetem, a przecież nigdy nie słyszałam, aby choć o pół tonu uniósł głos, czy się zagniewał na kogoś, bo coś tam nie wyszło.

Odszedł od nas zbyt młodo, zostawiając żonę, dwie przeurocze córki. Zostawiając w smutku wielu przyjaciół, kolegów. Wszystkim, którzy Go znali, zostanie w pamięci jako postać światła, szlachetna i bardzo ludzka.

Cześć Jego pamięci!

Krystyna ADAMOWICZ

Zdjęcie z archiwum redakcyjnego. Piotr Stawicki na scenie ustawionej na wileńskim Placu Katedralnym (rok 1988).

AKTUALNOŚCI KULTURALNE

Koncerty

*** Pałac Związków Zawodowych.** Niedziela. Godzina 16.00. „Wileńszczyzna" zaprezentuje program, z którym występowała w Anglii i Francji.

*** Dom Nauczyciela. Wielka Sala.** Występ trzech kolektywów — „Wizy", „Nowin" i „Olek". Program w stylu disco-polo. Początek imprezy o godz. 15.00. Niedziela.

*** Filharmonia Narodowa.** W sobotę na tej scenie — Symfoniczna Orkiestra Narodowa pod kierunkiem Juozasa Domarkasa. W pierwszej części koncertu razem z orkiestrą wystąpi znany rosyjski pianista, profesor konserwatoriów w Moskwie i Madrycie (obecnie mieszkający w Hiszpanii) Dmitrij Baszkirow.

Podczas wieczoru śpiewać będzie Irena Milkevičiutė.

Teatr

*** Akademicki Dramatyczny.** Dziś i jutro „Lituanica". W niedzielę dla dzieci — „Trolle muminki", wieczorem — „Žaldokynė".

Mała Sala. W niedzielę „Panienka Chan".

*** Młodzieżowy.** Dziś „Harold i Mode", jutro — „Zwycięstwa Normanów", w niedzielę — „Księżniczka i świniopas", wieczorem — „Gosta Berling".

*** Teatr Dziwaków** (scena Domu Prasy).

W sobotę — „Jonas żołnierzyk", w niedzielę — „Czarodziej z miasta Szmaragdów".

*** Lėlė.**

Dziś na dużej scenie „O Jonelisie", jutro — „Lukošiukas", w niedzielę — „Co dziadek zrobi, wszystko będzie dobrze".

Mała sala. W sobotę „Sigutė". W niedzielę — „Wesele pająka".

Wystawy

Centrum Sztuki Współczesnej (Vokiečių 2).

* Do obejrzenia twórczość Mindaugasa Navakasa.

*** Galeria „Vartai"** (Vilniaus 39).

Jak zwykle, różnorodność pokazów. Znany plastyk Jonas Daniliauskas nieraz prezentujący tu swój dorobek, tym razem zgłosił na osąd publiczności bardzo nastrojowe pastele. Rzeźbiarz Audrius Liaudanskas swą pierwszą autorską wystawę miał w Galerii Medali. Obecna, w tym lokalu, jest drugą kolejną autorską. Andrius Puipa — autor trzeciego czynnego tu pokazu, pracuje w Akademii Sztuk Pięknych na katedrze rysunku. Na osąd widzów zgłosił rysunki aktu kobiecego. No i jeszcze jedna wystawa. Jej autorem jest Kęstutis Grigaliūnas. Zaprezentował piękne kolorowe obrazki — wycinanki z kartonu.

*** Galeria „Arka"** (Aušros Vartų 7).

Nadal czynne tu pokazy: „Fotografia dla upiększenia wnętrz", malarstwo Valentinasa Ajauskasa oraz twórczość Reginy Žiupsnytė (1959-1995).

*** Galeria Fotograficzna** (Stiklių 4).

Dorobek fotograficzny Alfonsasa Budvytisa.

*** Galeria Medali** (Šv. Jono 11).

Można tu obejrzeć rzeźby Tamary Janowej.

*** Biblioteka im. Mažvydasa** (Gedimino 51).

Malarstwo Vytautasa Valiusa. Živilė Jasutytė oraz ekspozycja literacka o Fiodorze Dostojewskim.

Ekspozycje z okazji 30-lecia Towarzystwa Twórców Ludowych.

Organizacja ta, zrzeszająca licznych twórców, pracujących w różnych dziedzinach sztuki, obchodzi swe 30-lecie. Dacie tej poświęconych jest szereg pokazów czynnych w Wilnie.

W galerii przy ul. Vytenio 13 obejrzeć można ekspozycję wycinanek.

Przy ul. Trakų 9 czynna jest wystawa wyrobów dzierganych, szydełkowanych, aplikacji. A w najbliższy wtorek **w kinie „Skalvija"** zostanie otwarty obszerny pokaz malarski twórców należących do tego stowarzyszenia.

* I jeszcze o jednym pokazie mającym miejsce **w Oficerskim Kasynie**. Jego autorką jest plastyczka Danutė Brusokienė, która na osąd publiczności zgłosiła ponad 20 prac. Są to portrety znanych ludzi Litwy — polityków, działaczy kultury, sztuki.

D.Brusokienė ma na swym koncie dziesięć wystaw autorskich, nie tylko w stolicy Litwy i jej miastach, ale też za granicą. Eksponowała również swój dorobek w Warszawie. Niektóre z jej prac nabyły muzea i prywatni kolekcjonerzy.

H.G.

NA ZDJĘCIU: autorka ekspozycji na tle swych prac.

Fot. **Gintaras Mačiulis** (ELTA)

Ciepło rzeźb M. Navakasa

„Rzeźba Navakasa powstaje jak gdyby z czynu bohaterskiego. Jednocześnie jest to zew wzywający innych ludzi na bohaterstwo. Wołanie to jest gorące, prawie patetyczne. Ale jednocześnie ukryte jest tu duże poczucie humoru" — słowa te należą do krytyka Raminty Jurėnaitė. A mowa oczywiście jest o znanym rzeźbiarzu litewskim Mindaugasie Navakasie, którego twórczy życiorys jest bardzo bogaty. Z jego pracami mamy akurat możność obecnie się zapoznać, gdyż wczoraj w Centrum Sztuki Współczesnej nastąpiło uroczyste otwarcie jego kolejnego autorskiego wernisażu.

Kilka słów o autorze. Urodzony w roku 1952 w Kownie, początkowe studia pobierał w kowieńskiej szkole plastycznej im. J. Naujalisa. Potem był Instytut Sztuk Pięknych (obecna Akademia).

Pierwszy pokaz autorski zorganizował w Związku Architektów, kolejne odbyły się w Pałacu Pracowników Sztuki i innych salach stołecznych. A potem były Kłajpeda, Ryga, Birkhof (Niemcy). Brał też udział w wielu pokazach zbiorowych zarówno u nas jak też za granicą — w Estonii, Szwecji, Polsce, Korei, Finlandii.

H.G.

KURIER WILEŃSKI

Rok założenia 1840

przyjaciółka

"Kurier" zawsze masz na co dzień "Przyjaciółkę" — w każdą środę.

Szanowny, Drogi Czytelniku!

Rozpoczęła się już prenumerata na pierwsze półrocze 1997 roku. Nie zapominaj o nas! Prenumerata na I półrocze trwa do 15 grudnia br.

Koszty prenumeraty dla Czytelników "K. W." na Litwie:

	1 mies.	3 mies.	6 mies.
z dostarczaniem przez pocztę	16,6 Lt	49,8 Lt	99,6 Lt
bez dostarczania (w szkołach)	14,2 Lt	42,6 Lt	85,2 Lt
w księgarni S. K.	13 Lt	39 Lt	78 Lt
bez dostarczania (w redakcji)	12 Lt	36 Lt	72 Lt

"K. W." i "Przyjaciółka"

	1 mies.	3 mies.	6 mies.
z dostarczaniem przez pocztę	24,5 Lt	73,5 Lt	147 Lt
bez dostarczania (w szkołach)	21,5 Lt	64,5 Lt	129 Lt
w księgarni S. K.	20,5 Lt	61,5 Lt	123 Lt
bez dostarczania (w redakcji)	19,5 Lt	58,5 Lt	117 Lt

"Kurier Wileński" oraz "K. W." i "Przyjaciółkę" można zaprenumerować na każdej poczcie.

Indeks "Kuriera Wileńskiego" — 0044

Indeks "Kuriera" i "Przyjaciółki" — 0155

Osoby, które wcześniej zaprenumerowały "Kurier" i chcą zaprenumerować "Przyjaciółkę", zgłaszają się na pocztę i po okazaniu kwitu poświadczającego prenumeratę "Kuriera" mogą zaabonować dodatkowo "Przyjaciółkę" (cena prenumeraty na 1 mies. 7,9 Lt). Indeks "Przyjaciółki" 5151.

Prenumeratę bez dostarczania można załatwić w redakcji "Kuriera Wileńskiego": Laisvės pr. 60, piętro XI, pokój 1115, w dniach pracy od godz. 9 do 17, tel. 42-79-01 oraz u pani Alicji Klimaszewskiej w Polskiej Księgarni S. K. (ul. Ostrobramska 9, tel. 62-55-06), od poniedziałku do soboty włącznie, godz. 10-18.

Zaprenumerowany egzemplarz będzie można odebrać w redakcji. Ci, którzy zaabonowali nasz dziennik w księgarni, będą mogli odbierać go przy ul. Ostrobramskiej 9.

Koszty prenumeraty "Kuriera Wileńskiego" (wysyłka 5 numerów raz tygodniowo) w Polsce i w innych krajach:

— na miesiąc — 16 USD
— na trzy miesiące — 48 USD
— na sześć miesięcy — 96 USD

Tylko prenumerata zapewni Ci stały kontakt z naszym dziennikiem.

Przelewu w dolarach USD można też dokonać za pomocą czeku, który należy wysłać pocztą na adres redakcji: Laisvės pr. 60, nr 1115, "Kurier Wileński", 2056 Vilnius, Litwa.

Nasze konto dla obywateli i organizacji państw obcych:
State Comercial Bank of Lithuania
Basanavičiaus 7, Vilnius, Lithuania S. W. I. F. T.: BARULT 2X for futher credit to Pašilaičiai Branch, UAB "Kurier Wileński", account No 06400056/1070118.

Przelewu można dokonać w dolarach USD przez następujący bank w Polsce:
Bank Handlowy Account No. 70624000 Adres: Chałubińskiego 8.

Kronika policyjna

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RL, 13 listopada br. w kraju zanotowano 159 przestępstw, w tym: 1 zabójstwo, 2 obrażenia ciała, 1 gwałt, 12 rabunków, 143 kradzieże. Skradziono 23 samochody, znaleziono — 11.

Zarejestrowano 11 wypadków drogowych i 5 pożarów. Znaleziono zwłoki 2 osób. Zatrzymano 62 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

W dalekim kraju...

13 listopada o godz. 15 min. 30 Główny Komisariat Policji w Kłajpedzie otrzymał zawiadomienie, że w porcie Mauretanii, na statku „Rietavas" znaleziono zwłoki marynarza A. Jermakowa z raną kłutą w plecach. Zwłoki marynarza na pokładzie statku „Vilnis" zostały przetransportowane do Portu Kłajpedzkiego. Podejrzany J. Nevakas po przesłuchaniu wrócił do domu. Prowadzi się dochodzenie.

Nie udało się „skonsumować"

13 listopada o godz. 14 min. 35 do sklepu należącego do J. Apanavičiūtė przy ul. Sėlių w Wilnie, weszli dwaj mężczyźni. Napastnicy grożąc sprzedawczyni I. Kundrotaitė prawdopodobnie pistoletem zrabowali 470 litów, artykuły spożywcze i papierosy. Straty — 1155 litów. Zatrzymano podejrzanych: R. Čeikauskasa, A. Savičiusa, J. Markevičiusa.

Kasa pancerna ... wyparowała?

13 listopada o godz. 8 min. 45 do wileńskiego KP nr 5 zwrócił się dyrektor szkoły średniej im. M. Daukšy Kvedaravičius i powiadomił, że z gabinetu gospodarczego tej szkoły (na Antokolu) w niejasny sposób znikła kasa pancerna z pieniędzmi. Straty się ustala.

Przygotowała Irena LITWIN

Dziennik podróży „Wileńszczyzny"

Przybywamy z Leeds. Londyńska dzielnica Balham, klub Orła Białego. Spotyka się tu głównie tzw. stara emigracja. Wtajemniczeni twierdzą, że w tej chwili liczy ona w Londynie około 3 tys. osób. Wiemy już, że na widowni będzie komplet, zresztą podobnie jak za poprzedniej tu bytności zespołu. Sala jest raczej trudna do występu. Kiszkowata widownia, zupełnie płaska. Niewielka stosunkowo scena. „Wileńszczyzna" jednak nawykła jest do różnych warunków koncertowania. Lubię te momenty, gdy zespół szykuje się do występu, gdy przeprowadza próbę sytuacyjną. Wszystko jest zgrane, skoordynowane. Jakby bez nerwu, choć wiadomo, że napięcie jest ogromne...

Pierwsze akordy, pierwsze oklaski. Całkowite wzajemne zrozumienie widowni i sceny...

Londyn, który fascynuje i przeraża

Miasto od podszewki

Nas, wilnian, którzy praktycznie w ciągu pół godziny możemy przemierzyć swe miasto z jednego krańca na drugi, a w dwadzieścia minut dotrzeć np. do Niemenczyna, odległości londyńskie przerażają. „Moja pani", czyli Waleria Sawicka z domu Luro, która mnie uprzejmie zabrała pod swój gościnny dach, akurat nie dysponuje samochodem. Dzięki temu mogłam nieco poznać „uroki" poruszania się po Londynie. Pierwszy raz z Balham do domu p. Walerii docierałyśmy kolejką. Przejście podziemne napawa grozą. Brudno, odrapane ściany i kolorowi, taksujący uważnym spojrzeniem nielicznych, choć pora dość wczesna, pasażerów. Pan w okienku kasjera, absolutnie czarny, zapytany, o której mamy pociąg, z promiennym uśmiechem mówi, że dokładnie za minutę. Pędzimy na peron. Okazuje się, że zgodnie z rozkładem pociąg ma być za kwadrans, w międzyczasie nadchodzi inny. Czy zatrzymuje się w Leigham? Oczywiście — odpowiada facet o zdecydowanie afrykańskim rodowodzie. Coś jednak tknęło, nie wsiadamy. Potem dowiadujemy się, że szedł w zupełnie innym kierunku.

Może nie zrozumieli angielszczyzny?..

Taksówkarze są bardzo uprzejmi. Ale za bodaj pięciominutową jazdę z jednej dzielnicy do sąsiedniej za każdym razem rachunek opiewał inną sumę: 2 funty, 2,5 i 3. Samochód był wzywany z tego samego postoju...

Ktoś obliczył, że Londyn składa się ze stu małych wiosek, tworzących dziś jego poszczególne dzielnice. Dotarcie z jednego krańca miasta do drugiego, przy najlepszych układach, tzn. kiedy są względnie małe korki na ulicach, zajmuje co najmniej dwie godziny. Ulice zapchane są w sposób niewiarygodny, ale podobnie jak to oglądaliśmy na autostradzie, panuje spokój, powiedziałabym rozsądek. Taka jest Anglia.

Pisarz i publicysta a także historyk sztuki w jednej osobie Romuald Wernik, który oprowadzał „Wileńszczyznę" po Londynie, twierdzi, że Anglia tylko zewnętrznie się zmienia. Że wewnątrz — ani trochę. Nawet przystanki autobusowe są ponoć w tych samych miejscach, gdzie za Jerzego I zatrzymywały się dyliżanse.

Poszanowanie tradycji

Dodajmy od razu i praw człowieka. Pan Romuald opowiada historyjki (prawdziwe!), które w naszych układach są po prostu nie do pomyślenia. Na przykład, nikt tu nie ma pojęcia, co to jest meldunek w miejscu zamieszkania. Tym niemniej, jeśli kogoś poszukujemy, odnalezienie nie stanowi problemu. Nie ma też kodeksu karnego. Sędzia jest najwyższą instancją i cieszy się powszechnym szacunkiem. Znane są przypadki, i dość częste, że np. złodziej dziękuje za wyrok, stwierdzając, że jest bardzo sprawiedliwy. W Wielkiej Brytanii dyplom wyższej uczelni liczy się tylko wtedy, gdy potrafisz wykazać się praktycznie. Podobno zgłaszając swą kandydaturę na określone stanowisko, nikt cię nie zapyta o wykształcenie. Dostajesz okres próbny i jeśli sprostasz, drogę masz otwartą do kariery.

Wrażenie robi organizacja służby zdrowia i opieki społecznej. Otóż, na każdej poczcie są spisy lekarzy. Przychodzisz więc, wybierasz (jeśli, naturalnie nie korzystasz z usług rodzinnego). Lekarz z kolei jest zainteresowany w jak największej ilości pacjentów, bo w zależności od tego, państwo mu płaci. Jeśli ktoś, dajmy na to, ma depresję z powodu łysiny i zwróci się do lekarza, to mu państwo zrobi perukę. Tu się z głodu nie umrze. Każdy samotny człowiek i potrzebujący pomocy jest na ewidencji i każdego dnia, co najmniej raz, dostarczane są posiłki. Ludzie żyją coraz dłużej. Kiedyś królowa każdemu stulatkowi przysyłała kartki z życzeniami urodzinowymi. Teraz już — nie. Bo stulatków bardzo dużo. W polskim domu seniorów (prawda, że ładnie się nazywa) są ponoć w tej chwili cztery osoby, które wkroczyły w drugie stulecie życia.

Anglia jest Anglią. Jeśli, na przykład, król w XII wieku powiedział, że w niedzielę żywopłotu obcinać nie wolno, do dziś tego nikt nie będzie robić. Kiedyś książę Westminsteru sprzedał plac za 25 funtów pod warunkiem, że odkupi go kiedykolwiek za tę samą cenę. Odkupił rzeczywiście i sprzedał ponownie, ale już za wielkie pieniądze. Prawo jest prawem. Żaden poddany Jej Królewskiej Mości, kiedy składa zeznania podatkowe, nie ma obowiązku przedstawiania dokumentów o przychodach i rozchodach. Panuje pełne zaufanie. Biada jednak temu, kto oszuka o kilka choćby funtów. Przestanie być gentelmenem, nikt z nim nie będzie prowadził interesów. Takie oto przytaczam przykłady poszanowania tradycji, człowieka i własności prywatnej. Ktoś, kto zwiedzał Londyn, może oponować: widziałem śpiących na otworach wentylacyjnych i pod mostami. Londyńczycy jednak twierdzą, że robią to ludzie z własnego wyboru...

Rozmowy z rodakami

Nie zastaliśmy już, niestety, wielu znajomych z poprzedniego pobytu w Londynie. Ktoś ze smutkiem stwierdza, że stara emigracja odchodzi już na wieczną wartę. Że szczególnie smutny pod tym względem był ten i ubiegły rok. Historia z tymi ludźmi po wojnie zrobiła zakręt najmniej prawdopodobny. Oni walczyli o Polskę na różnych frontach i gotowi byli oddać za nią życie. Tak się jednak potoczyły losy kraju, że do Polski nie mogli, a czasem i nie chcieli wrócić. Niektórzy wybrali się do niej po raz pierwszy dopiero po upadku komunizmu. Inni wcale nie chcą tam pojechać. Pytałam kilku dawnych kresowiaków: dlaczego nie odwiedzą Wilna. Odpowiedź była niemal identyczna: chcemy zachować obraz owych lat, owych miejsc, ludzi i wydarzeń.

Stali się wyspiarzami z wyboru i zrządzenia losowego. Na terenie Wielkiej Brytanii zbudowali 110 domów polskich i 60 kościołów. W tych domach (może się mylę), ale czas jakby się zatrzymał. Imprezy w nich przebiegające są jakby wyjęte z dworków polskich. A na terenach, gdzie te dworki nie przetrwały, znane są młodszemu pokoleniu wyłącznie z opisów literackich. „Tombola i herbatka towarzyska odbyły się w Klubie Orła Białego. Bardzo pomysłowo zorganizowany został konkurs kapeluszy, w którym wzięło udział 13 pań i jeden pan. Kapelusze były oryginalne i wzbudziły ogólne zainteresowanie... I nagrodę zdobyła Wisia, drugą Bronia Węglarz, a trzecią Krysia Luc... Odpowiedzialna za całość Wisia Rozwadowska zakończyła spotkanie pieśnią: „Zapada noc...".

... W naszym ośrodku parafialnym odbył się bal, na którym przygrywała orkiestra Tico-Tico. Do atrakcji należały tańce konkursowe — wodzirejem był Zygmunt Sobolewski. Walczyk konkursowy wygrał Mr. Giovanii. Bilety wstępu sprzedawały Wisia Rozwadowska i Marysia Zubrowska. Toalety pań były eleganckie — przodowała niezastąpiona imprezowa Stella Wosiek".

Te informacje zaczerpnęłam z „Kroniki Balham". Czarujące, nieprawdaż?

Nowa emigracja, tzw. posolidarnościowa, zdaniem starej emigracji, nie umie tak się bawić, nie potrafi, nawet jeśli ma, dać na cele społeczne, nie nauczona jest społecznie pracować.

... Mimo zatłoczonych ulic, mimo ogromnych odległości, Londyn jest fascynujący. My, oczywiście, krążymy w tych najsłynniejszych częściach londyńskiej aglomeracji. Tylko dzięki uprzejmości pana prezesa Towarzystwa Przyjaciół Uniwersytetu Polskiego w Wilnie Walerego Choroszewskiego „dotknąć" mogłam „rozpustnego" Soho. A wiem przecież, że Londyn to miasto zupełnie wyjątkowe np. z etnicznego punktu widzenia. Że są w nim dzielnice, w których spotkać można prawdziwych chasydów. A uliczki, przy których mieszkają, są wąskie i kręte, i nadal wymoszczone kocimi łbami. Są dzielnice chińskie i arabskie. Niedaleko Hyde Parku (do dziś tam każdy chętny może się wygadać do woli) mieści się ukraińska katedra unicka, gdzieś na obrzeżach Londynu znajduje się polski kościół luteański, a w samym sercu stolicy brytyjskiej — katedra katolicka, zbudowana w XIX wieku w stylu ... bizantyjskim. Zwiedziliśmy ją, o czym w kolejnym odcinku „dziennika".

(Cdn.)

Halina JOTKIAŁŁO

NA ZDJĘCIACH: „Wileńszczyzna" na Balham; londyńskie migawki.

Fot. **Piotr Dondajewski, Jan Mincewicz**

Z doniesień PAP

Polityka

KPN oskarża SLD o promowanie obcych interesów

KPN, której przewodniczy Adam Słomka, w opublikowanej przez tę partię II części wywiadu z anonimowym rozmówcą — "Pająkiem", oskarża SLD o występowanie w roli promotora interesów głównych centrów kapitałowych świata zachodniego. "SLD to swoisty wewnętrzny agresor ekonomiczny, zagrażający przyszłości państwa" — powiedział Wojciech Błasiak (KPN), podczas czwartkowej konferencji prasowej w Sejmie.

"Czerwona Pajęczyna" będąca zapisem rozmowy z anonimowym "Pająkiem" jest — zdaniem KPN — kroniką ostatnich trzech lat funkcjonowania władzy w Polsce. Wyłania się z niej — mówią — sieć powiązań towarzyskich i partyjnych wykorzystywanych dla przechwytywania finansów publicznych przez grupy lub osoby związane pośrednio lub bezpośrednio z SdRP. Przed miesiącem konfederaci przedstawili I część wywiadu, na grudzień zapowiadają wydanie "Czerwonej Księgi", która będzie — ich zdaniem — publicznym aktem oskarżenia SLD.

"Sojusz Lewicy Demokratycznej w sposób ewidentny promuje interesy gospodarczych centrów kapitałowych Zachodu. Widać to namacalnie m.in. w sposobie zawierania umów o zarządzaniu NFI i oddaniu w konsekwencji pod obcy zarząd majątku wartości ok. 30 mld dolarów. Jest rzeczą bez precedensu, by jakikolwiek kraj, bez przegranej wojny, zrzekł się władzy nad majątkiem państwa" — mówi Błasiak.

W opinii konfederatów, publikacja zawiera konkretne, udokumentowane nieprawidłowości, jak np. gospodarkę finansową w Polskim Związku Żeglarskim pod rządami Ireneusza Sekuły, przedstawia rolę Komitetu ds. Sportu Aleksandra Kwaśniewskiego, powiązania pomiędzy "Polinipponem", którego prezesem był Sekuła a GUC czy Universalem, aferę FOZZ, operacje dewizowe Banku Handlowego, aferę Banku Śląskiego i jej związek z celowo wywołanym krachem na warszawskiej giełdzie papierów wartościowych, finansowe efekty prywatyzacji oraz — co KPN uważa za nowość — związki pomiędzy tymi faktami.

Wywiad z "Pająkiem" przekazał KPN na dyskietkach Witold Brzoza, z którym kontakt — jak twierdzą konfederaci — jest niemożliwy. Potwierdzenie wiarygodności informacji zawartych w wywiadzie KPN powierzyła swojej wywiadowni gospodarczej — Wydziałowi G-8. Przedstawiciele KPN zapewniają, że fakty, w większości przypadków, miały miejsce.

Trzylecie BBWR

Stowarzyszenie Bezpartyjny Blok Wspierania Reform obchodziło oficjalnie 14 bm. trzecią rocznicę działalności. Blok powstał z inicjatywy Lecha Wałęsy. W wyborach do parlamentu 1993 r. uzyskał ponad 5 proc. głosów i był reprezentowany przez 16 posłów i 3 senatorów.

W wyborach prezydenckich BBWR, jako pierwsze ugrupowanie, poparł kandydaturę Lecha Wałęsy. Szefem jego sztabu wyborczego został ówczesny przewodniczący Bloku Jerzy Gwiżdż. Po przegranej Wałęsy i odejściu Gwiżdża (utworzył koło parlamentarne BBWR — Solidarni w Wyborach — przyp. PAP) BBWR połączył się z częścią posłów KPN tworząc wspólnie liczący 20 posłów klub sejmowy.

Stowarzyszenie, któremu przewodniczy Stanisław Kowolik, liczy obecnie około 3 tys. członków. W wyborach parlamentarnych w 1997 r. zamierza wystąpić wspólnie z innymi ugrupowaniami w przygotowywanym narodowo - chrześcijańsko - demokratycznym "Bloku dla Polski". Akces do Bloku zgłosiły m.in. Stronnictwo Narodowe, Unia Właścicieli Nieruchomości, Młodzież Wszechpolska. Biura wyborcze Bloku działają już w 27 województwach.

Współprzewodniczący klubu BBWR-KPN Andrzej Gąsienica-Makowski szanse w wyborach swojej formacji ocenia jako "dobre, na pewno przekraczające 5 proc.". Elektorat, na jakim chce się oprzeć Blok, to przede wszystkim przedstawiciele małego i średniego biznesu oraz rolnicy i emeryci.

Bezpieczeństwo

Wreszcie sprawozdanie sejmowej komisji do sprawy Oleksego

Działania MSW w sprawie Józefa Oleksego były nielegalne i mogły naruszać prawo — stwierdziła sejmowa komisja nadzwyczajna w końcowym sprawozdaniu. Przyjęto je w środę 7 głosami koalicji rządowej, przy 3 przeciw opozycji oraz jednym wstrzymującym się. Opozycyjny wniosek mniejszości stwierdza, że nie może być mowy o naruszeniu prawa, a MSW jedynie zaniedbało w całej sprawie wymogi "dobrej roboty".

Ok. 50-stronicowe sprawozdanie podsumowujące niemal 11-miesięczną pracę komisji stwierdza, że Urząd Ochrony Państwa miał prawo zająć się sprawą doniesień o rzekomym szpiegostwie Oleksego na rzecz Rosji, ale zrealizował to "częściowo" nielegalnie. Przewodnicząca komisji Lucyna Pietrzyk (PSL) wymieniła w tym kontekście na wieczornej konferencji prasowej w Sejmie niektóre działania oficerów Urzędu Ochrony Państwa, np. "przetwarzanie zgromadzonego materiału przez Zarząd Śledczy UOP". Według komisji, mogły one naruszać nie tylko prawo, ale też ustawy, np. o MSW i o UOP. Komisja tylko wskazuje, jak można oceniać czyny oficerów UOP, nie określa kategorycznie, czy złamano prawo, to należy tylko do sądu — wyjaśniała Pietrzyk. Dodała, że komisja "nie oceniała sprawy pod kątem politycznym".

Sprawozdanie nie wspomina o postawieniu b. szefa MSW Andrzeja Milczanowskiego przed Trybunałem Stanu, ale mówi o jego "ewentualnej osobistej odpowiedzialności" (zgodnie z prawem, minister może odpowiadać tylko przed Trybunałem Stanu — przyp. PAP). Według Pietrzyk, po przyjęciu przez Sejm, sprawozdanie zostanie przekazane prokuraturze, która zdecydowałaby, czy wszcząć śledztwo w sprawie domiemanych naruszeń prawa przez UOP. Takiego wniosku komisja nie głosowała — stwierdził jej wiceszef Bogdan Borusewicz (UW).

1 lutego br. Sejm przyjął wstępne sprawozdanie komisji, w którym uznano, że MSW nie złamało prawa w całej sprawie. Pietrzyk wyjaśniła rozbieżność między ówczesnymi wnioskami a obecnymi tym, że komisja miała wtedy jeszcze "niewiele materiałów".

W końcowym sprawozdaniu stwierdzono, że wystąpienie sejmowe Leszka Millera z 1993 r. (przypomniane przez niego w br.) w którym zarzucił UOP działania wymierzone przeciw lewicy, mogło być oszczerstwem, komisja bowiem "nie znalazła uzasadnienia dla takiego stanowiska"; SLD złożył wniosek mniejszości, że były podstawy do takiej opinii. Jako wniosek mniejszości opozycja zgłosiła stwierdzenie, że publikacja "Białej księgi" naruszyła ustawę o ochronie tajemnicy. Czwarty wniosek mniejszości mówi o nielegalności misji pojednawczej, jakiej przed 19 grudnia ub.r. na prośbę prezydenta-elekta Aleksandra Kwaśniewskiego podjął się w całej sprawie Jerzy Konieczny, późniejszy szef MSW.

Jak ujawnił Borusewicz, przeciw sprawozdaniu głosował on sam, Jerzy Ciemniewski (UW) oraz Dariusz Wójcik (KPN); od głosu wstrzymał się Zdzisław Pisarek (BBWR), a nie głosował Ryszard Bugaj (UP). Borusewicz dodał, że nie złożył zapowiadanego wcześniej wniosku o odtajnienie prac komisji, gdyż nie chce powtarzać "błędu, jaki z "Białą księgą" popełnili ministrowie Kubicki i Siemiątkowski". Komisja odrzuciła wniosek Pisarka, by w ogóle rozwiązać UOP.

Sprawozdanie będzie teraz przekazane Marszałkowi Sejmu tak, by "za kilka tygodni" mogła się nim zająć cała Izba. Sprawozdawcą komisji będzie pos. Pietrzyk.

Powołana w końcu grudnia komisja, która miała uprawnienia śledcze, odbyła 52 posiedzenia i przesłuchała kilkadziesiąt osób (wielu kilkakrotnie).

Oświata

Podczas wizyty ministra poturbowano dziennikarzy

Pracownicy Uniwersytetu Łódzkiego poturbowali dziennikarzy zaproszonych na wykład ministra edukacji narodowej Jerzego Wiatra pt. "Wybory w USA 1996".

Od początku wizyty Wiatra w Łodzi dziennikarzom trudno było do niego dotrzeć. Pracownicy rektoratu UŁ podawali mylne informacje co do miejsca pobytu ministra. Do budynku, w którym odbył się wykład dla studentów Instytutu Studiów Międzynarodowych, Wiatr wszedł tylnym wejściem. Dziennikarzy nie wpuszczono, brutalnie zepchnięto ich ze schodów. Policja odmówiła interwencji.

"Nie wiem, kto podjął decyzję o niewpuszczeniu dziennikarzy. Zbadam to i odpowiednio pouczę swych pracowników" — powiedział rektor UŁ prof. Stanisław Liszewski.

Wizycie ministra w Łodzi towarzyszyły kilkunastoosobowe pikiety protestacyjne Federacji Młodzieży Walczącej i Niezależnego Zrzeszenia Studentów pod hasłem "Jaja z Wiatrem", podczas których śpiewano komunistyczne pieśni i dziękowano ministrowi za jego "czerwoną przeszłość".

Z doniesień PAP

Misja pokojowa

Elitarna jednostka GROM uda się do Slawonii

Komandosi z GROM- u (Grupy Reagowania Operacyjno-Mobilnego), elitarnej jednostki MSW, pojadą z misją ONZ do Wschodniej Slawonii w b. Jugosławii. Będą tam wykonywać zadania policyjne, m.in. eskortować VIP- ów oraz grupy mniejszości narodowych, zapobiegać demonstracjom, chronić obiekty o strategicznym znaczeniu.

Informację tę potwierdził rzecznik prasowy MSW Ryszard Hińcza. Wg Hińczy, z misją pokojową ONZ (UNTAS) do Wschodniej Slawonii uda się w sumie 53 komandosów i będą tam do lipca 1997 r. Pierwsi wyjadą jeszcze w tym miesiącu, reszta w grudniu. Misja zostanie sfinansowana z rezerwy budżetowej rządu, a nastąpnie zrefundowana przez ONZ. Polscy komandosi wchodziliby w skład tzw. sił rozdzielająco-obserwacyjnych ONZ nadzorujących serbsko-chorwackie porozumienie pokojowe.

Decyzję o wysłaniu polskiego kontyngentu podjął rząd na wtorkowym posiedzeniu. Z inicjatywą wystąpił prezydent Aleksander Kwaśniewski na forum ONZ we wrześniu br..

Misja żołnierzy zawodowych MSW z GROM- u w Slawonii byłaby ich drugą misją pokojową odbywającą się pod egidą ONZ. Na przełomie 1994/95 r. 51 komandosów wzięło udział w misji pokojowej na Haiti, gdzie wykonywali zadania policyjne i ochraniali przebywających tam wysokiej rangi polityków i dyplomatów m.in. z ONZ i USA.

Żołnierze GROM- u są szkoleni do działań antyterrorystycznych od 1991 r. Decyzję o powołaniu grupy podjął w 1990 r. ówczesny minister spraw wewnętrznych Krzysztof Kozłowski. Istnienie jednostki utrzymywano w tajemnicy, aż do haitańskiej misji. Nieoficjalnie wiadomo, że komandosi w 1991 r. uczestniczyli też w próbie zatrzymania właścicieli Art-B oraz konwojowali rok później materiały archiwalne SB, które posłużyły do sporządzenia listy domniemanych tajnych agentów służb specjalnych PRL, tzw. listy Macierewicza.

Zdrowie

Wadliwe odżywianie się — przyczyną chorób

Przyczyną 30-50 chorób występujących ze znaczną częstotliwością jest niezadowalająca jakość zdrowotna żywności, wadliwe żywienie lub stosowanie używek.

Do najważniejszych schorzeń powstających na tym tle jest m.in. znaczna część chorób układu krążenia, nowotworowych, niektóre choroby układu trawiennego, osteoporoza, cukrzyca, otyłość, krzywica, choroby układu ruchowego, niedobór witamin, niska urodzeniowa masa ciała niemowląt. Zdaniem specjalistów z Instytutu Żywności i Żywienia, chorobami tymi dotknięta jest ok. jedna trzecia ludności Polski.

Duża częstość tych chorób, głównie przewlekłych jest głównie wynikiem wadliwego sposobu żywienia i stylu życia społeczeństwa. Nieprawidłowości te narastały przez długie lata i przejawiają się m.in. zbyt wysoką (w stosunku do zapotrzebowania organizmu dorosłego człowieka) ilością energii w pożywieniu, nadmiernym konsumowaniem tłuszczów zwierzęcych, zbyt wysoką zawartością cholesterolu w pożywieniu. Do chorobotwórczych czynników zalicza się także alkohol i sól kuchenną. Natomiast zbyt mało konsumuje się pokarmu z błonnikiem, jodem, wapnem i żelazem.

Polska dieta, mimo korzystnych zmian w kilku ostatnich latach, nadal wykazuje odstępstwa od zalecanej przez współczesną medycynę. Model żywienia sprzyjający poprawie stanu zdrowia społeczeństwa wymaga — zdaniem żywieniowców — zmniejszenia spożycia mięsa wieprzowego i wołowego, jaj, cukru i słodyczy, soli kuchennej, a zwiększenia konsumpcji mięsa drobiowego, ryb i przetworów rybnych, warzyw, owoców, roślin strączkowych, orzechów oraz produktów zbożowych, a także ziemniaków.

Z życia wzięte

Do trzech razy sztuka

Lekarz z izby przyjęć konińskiego szpitala skierował do izby wytrzeźwień mężczyznę, który z raną na głowie przyjechał rowerem, aby mu udzielono pomocy. Tłumaczył, że miał po drodze wypadek, ale doktor słusznie nie uwierzył, no bo niby kto trzeźwy jeździłby rowerem z dziurą w czaszce. Ranny zawieziony do "żłobka" dmuchnął w balonik (wykazało zero!), po czym zsiniał i stracił przytomność. Zaraz potem przyjechało pogotowie ratunkowe i niefortunny rowerzysta odbył ze znanym już sobie lekarzem tę samą drogę do szpitala po raz drugi. Do trzech razy sztuka.

Pociąg do Tarnów-Hollywood

W Tarnowie rozpisano ankietę wśród mieszkańców na temat kształtowania przyszłorocznego budżetu miasta. Wśród wielu bezsensownych wniosków typu, a to żeby było mniej dziur w jezdniach, a to więcej mieszkań komunalnych albo więcej policji na ulicach; tylko jeden zasługiwał na uwagę swoją niekoniunkturalnością. Aby na stoku Góry św. Marcina stojącej nad miastem wyciąć trochę drzew i gigantycznymi literami ustawić napis: "Tarnów". Hollywood zzielenieje z zazdrości.

Polały się ich łzy rzęsiste

Jak bobry spłakali się uczestnicy bankietu wydanego przez prezydenta Częstochowy ku czci miejscowych twórców za wybitne osiągnięcia. Uroczystość skłaniała do wzruszeń, jednak nie na tyle głębokich, co granat z gazem łzawiącym, który wybuchł w kieszeni płaszcza pozostawionego w szatni przez jednego z gości. Byłoby to sakpalto twórcy przez prezydenta zapoznanego?

Mickiewicz zbłądził pod... giełdę

Gdy któryś z pracowników giełdy samochodowej w Mysłowicach (woj. katowickie) coś przeskrobie, decyzją dyrekcji musi za karę nauczyć się na pamięć wiersza i wyrecytować go na zebraniu załogi o godz. 5 rano. Pierwsze wykroczenie da się jeszcze opędzić literaturą dziecięcą; "Lokomotywą" Tuwima albo "Na straganie" Brzechwy. Za kolejne trzeba już wykuć coś z klasyki, "Odę do młodości" albo "Stepy akermańskie". Dyscyplina pracy na giełdzie znacznie się poprawiła — najlepszym dowodem, że jeszcze nie doszło do recytacji "Pana Tadeusza".

Wczoraj w prasie Litwy

LIETUVOS **rytas**

"Prokuratorzy dzielą nie swoje pieniądze" . Fragmenty z obszernej publikacji Valdasa Bartasevičiusa.

Prokurator generalny Litwy V.Nikitinas w ciągu siedmiu miesięcy br. sam siebie nagrodził 52700 litami. Jego zastępcom A.Paulauskasowi i A.Pėstininkasowi przyznane zostały nieco skromniejsze sumy — 41600 i 38600 litów.

Osobom, zajmującym niższe stanowiska, przypadły mniejsze premie. Gł. prokuratorowi ds. przestępstw wobec państwa i bezpieczeństwa publicznego Prokuratury Generalnej R.Aliukonienė przypadło 33339 litów, jej zastępcy S. Juodelisowi — 21500 litów. Gł. prokuratorowi wydziału dochodzenia i nadzoru nad śledztwem W.Markowowi — 20500 Lt. Gł. prokurator okręgu wileńskiego R.Grockis otrzymał premię w wysokości 32 tys. litów, jego zastępca A.Januitis — 26 tys. litów.

Jak objaśnił redakcji "Lietuvos rytas" zastępca prokurator generalnego Litwy A.Paulauskas, pracownicy prokuratury otrzymali premie na mocy rozporządzenia prokuratora generalnego V.Nikitinasa. Kandydatury zgłasza szef prokuratury, której staraniem ujawniono i skonfiskowano partię przemycanych towarów. Gdy V.Nikitinas jest na urlopie, rozporządzenie może podpisać jego zastępca.

A.Paulauskas twierdził, że nie podpisuje on tych rozporządzeń. "Pracujesz, pracujesz, a tu nagle otrzymujesz jakieś pieniądze — nie bardzo jestem w tej sprawie zorientowany" — skomentował tryb przydziału premii A.Paulauskas.

Premie pracownikom prokuratury przyznane zostały na mocy uchwały rządu z 28 listopada 1994 r. "O wpływach do budżetu ze zbytu skonfiskowanego mienia oraz wykorzystania przemyconego lub wywożonego przemytem towaru, którego właściciel nie został zidentyfikowany".

Przewidziano, że pracownicy urzędów ceł, prokuratury, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego, bezpośrednio uczestniczący w badaniu przestępstwa w sprawie przemytu, mogą otrzymać zachętę materialną. Uchwała pozwala na wypłacanie im 10 proc. środków, otrzymanych ze zbytu skonfiskowanego mienia.

Wyjątkowo dużą sumę — 228 tys. 787 litów — zgodnie z decyzją prokuratora generalnego w trybie wynagrodzenia dla pracowników prokuratury przeznaczono 5 stycznia br. Te pieniądze zostały podzielone wśród 28 pracowników, w tym też grupy pracowników prokuratury okręgu wileńskiego, którzy w styczniu 1995 r. bezpośrednio badali sprawę zatrzymanego przemycanego i po pewnym czasie sprzedanego ładunku benzyny.

18 stycznia ub. roku na stacji kolejowej w Wojdatach, w rejonie wileńskim, funkcjonariusze stołecznej policji ekonomicznej zatrzymali ładunek benzyny A-76, wartości około 1,5 mln Lt w 19 cysternach, pod adresem przedsiębiorstwa indywidualnego R.Lisowskiego. Ładunki benzyny, nadsyłane R.Lisowskiemu ze Wschodu, były przeadresowywane na inne firmy i prawdopodobnie sprzedawane bez opłaty podatku.

Po zatrzymaniu 19 cystern benzyny okazało się, że już sprzedano ją ZSA "Leotina". Zdaniem pracowników praworządności, przedstawiona celnikom umowa o kupnie-sprzedaży benzyny prawdopodobnie miała datę wsteczną.

Niebawem okazało się, że przedsiębiorca R.Lisowski, jak twierdzi A.Paulauskas — był postacią zmyśloną. Dotychczas nie wiadomo bowiem, jaka osoba pod tym nazwiskiem w rejonie skuodaskim zarejestrowała przedsiębiorstwo indywidualne. Skorzystano ze zgubionego paszportu 21-letniego wilnianina R.Lisowskiego. Właściciel tego paszportu, jak się okazało, nigdy nie miał do czynienia ze związanym z benzyną biznesem.

Doradca sejmowej komisji badania przestępstw ekonomicznych O.Buišienė uważa, że decyzja o zbycie ładunku benzyny A-76, której właściciel nie został zidentyfikowany, jako dowodu rzeczowego w sprawie karnej o przemyt jest niesłuszna. Mówiąc o tym z dziennikarzem "Lietuvos rytas" w zasadzie przyznał to również zastępca prokuratora generalnego A.Paulauskas.

"Badający sprawę prokurator D.Stankevičius popełnił błąd. Nie miał prawa podjąć decyzji o zbycie tego ładunku benzyny jako dowodu rzeczowego. Mógł to zrobić tylko sąd. Po zapoznaniu się ze sprawą, zatelefonowałem do kierownika wydziału zorganizowanych przestępstw i korupcji Wileńskiej Prokuratury Okręgowej A.Klimavičiusa, który sam odwołał kolidującą z prawem decyzję" — powiedział A.Paulauskas.

Tymczasem premie kierownictwu prokuratury oraz pracownikom, bezpośrednio prowadzącym dochodzenie, były już rozdane. Ze środków, otrzymanych ze zbytu tego ładunku paliwa, po 11 tys. Lt przeznaczono prokuratorowi generalnemu V.Nikitinasowi i jego zastępcy A.Paulauskasowi, podobnymi sumami premiowano też kierowników Wileńskiej Prokuratury Okręgowej — gł. prokuratora R.Grockisa i jego zastępcę A.Januitisa. Zastępca prokuratora generalnego A.Pėstininkas musiał zadowolić się skromniejszą sumą — 8 tys. Lt.

Kilkanaście tysięcy litów przeznaczono też bezpośrednio prowadzącemu dochodzenie w tej sprawie prokuratorowi D.Stankevičiusowi, który podjął niesłuszną decyzję zbytu ładunku benzyny, który posłużył jako źródło środków na premie.

Jeśli prokurator, który uchybił wobec prawa, otrzymał nawet jakąś premię, nie wolno już od niego odebrać tych pieniędzy. Gdy w innej sprawie zostanie sprzedany ładunek z przemytu, zwrócimy budżetowi te sumy" — objaśnił A.Paulauskas.

Uchwała rządu przewiduje, że gdy na premie pracownikom instytucji kontroli przeznacza się na podstawie niezgodnych z prawem decyzji, te sumy mają być zwrócone budżetowi kosztem mienia, sprzedanego w związku z innymi sprawami.

Inspekcja podatkowa również ma prawo pozostawić na swym koncie 5 proc. środków, otrzymanych ze zbytu przemycanego i skonfiskowanego mienia. "Inspekcja podatkowa, po sprzedaniu tej benzyny, nie skorzystała z tego prawa. Zrozumieliśmy, że z tego powodu będzie wiele konfliktów. Nam się nawet nie śniły tak wysokie premie, jakie podzielili między sobą pracownicy prokuratury" — powiedział jeden z pracowników Wileńskiej Miejskiej Inspekcji Podatkowej, prosząc, aby nie podawano jego nazwiska w prasie.

Jak Prokuratura Generalna wykorzystuje środki, otrzymane ze zbytu skonfiskowanego i przemycanego mienia, którego właściciel nie został zidentyfikowany?

Redakcja "Lietuvos rytas" zapytała pracownika Wileńskiej Prokuratury Okręgowej D.Stankevičiusa, który podjął odwołaną później niesłuszną decyzję o zbycie 12 cystern benzyny, jak bezpośrednio konkretnie tym dochodzeniem kierowała Prokuratura Generalna.

"Nie mogę komentować" — powiedział D.Stankevičius, zapytany o wkład prokuratora generalnego V.Nikitinasa w dochodzenie w tej sprawie.

"Nie mogę komentować" — powtórzył on, gdy zapytano o bezpośrednie kierownictwo i kontrolę ze strony zastępców prokuratora generalnego A.Paulauskasa i A.Pėstininkasa w tej sprawie.

Na pytanie, jak gł. prokurator Okręgu Wileńskiego R.Grockis przyczynił się do dochodzenia w tym przypadku przemytu benzyny, D.Stankevičius objaśnił: "Jest on przecież moim bezpośrednim zwierzchnikiem".

Sport

Koszykówka

Porażka pozbawiła nadziei

W spotkaniu o Puchar R. Koraca koszykarze zespołu Žemaitijos Olimpas w Chorwacji przegrali z drużyną Zrinjevac Zagrzeb 76:103 (39:52). Włoski klub Benetton Treviso pokonał słoweńską drużynę Rogaska Donat MG 124:87.

Tabela grupy O jest następująca (drużyna, punkty, różnica koszy):

1. Benetton	4	538-424
2. Zrinjevac	4	447-404
3. Ž. Olimpas	2	425-452
4. Rogaska	0	377-509

W następną środę litewska drużyna w Kownie zmierzy się z koszykarzami z Włoch. Spotkanie to dla Žmudzinów będzie miało tylko prestiżowy charakter, ponieważ odpadli oni już z dalszych rozgrywek, do których wejdą dwa pierwsze zespoły.

W 5 kolejce rozgrywek w grupie H Mazowszanka PEKAES Pruszków na własnym parkiecie przegrała po dwóch dogrywkach z izraelskim zespołem Bnei Herzeliya 83:84 (70:70, 63:63). W drugim meczu bułgarski zespół Czernomore-Sodi Warna pokonał włoską drużynę Cagiva-Lindt Varese 85:71. W tej grupie po 8 pkt po 5 meczach mają Polacy i Włosi.

W grupie N rosyjska drużyna Spartak Sankt Petersburg pokonała polski zespół Komfort-Forbo Stargard 96:78. W innym spotkaniu Basket Caceres pokonał Crveną Zvezdę Belgrad 85:77 i z 10 punktami prowadzi w grupie.

Puchar Europy

Wczoraj podaliśmy, że mistrz Polski Śląsk ESKA Wrocław przegrał na wyjeździe z KK Zadar 90:99 spotkanie o Puchar Europy. W innych meczach koszykarze drużyny Achilleas Nikozja ustąpili EBBC Den Bosch 87:104, a Iraklis Saloniki pokonał KBBK Ast Gandawa 86:60. Oto tabela grupy E:

1. Iraklis	13	643-532
2. Śląsk	12	593-565
3. KBBK Ast	11	542-538
4. Den Bosch	10	597-610
5. KK Zadar	10	538-569
6. Achilleas	7	551-650

Euroliga mężczyzn

Koszykarze Barcelony w spotkaniu Euroligi mężczyzn w grupie C przegrali w Atenach z Panathinaikosem 75:79 (40:38). Najwięcej punktów dla Katalończyków zdobył reprezentacyjny koszykarz litewski Artūras Karnišovas — 17. U zwycięzców wyróżnili się Nikos Economou (22 pkt) i Michael Koch (17 pkt).

W grupie B koszykarze Teamsystem Bolonia wygrali po dogrywce z Olympiakosem 81:72 (66:66). W grupie D Sevilla przegrała z Pau-Orthez 61:69.

Puchar Ronchetti

W meczu koszykarek o Puchar Ronchetti w grupie K Fota Dajan Gdynia wygrała z drużyną Sankt Petersburga 89:72. Gdynianki odniosły piąte zwycięstwo w 5 spotkaniach. Na drugim miejscu jest drużyna Schio Femminile (9 pkt), która na wyjeździe pokonała czeski zespół BK Strakonice 80:72.

Koszykarki ŁKS Żywiec pewnie pokonały SKA Samara Rosja (97:69) i dzięki temu zwycięstwu zapewniły sobie pierwsze miejsce w swej grupie eliminacyjnej.

Inf. wł.

Piłka nożna

Puchar Polski

W ćwierćfinałach piłkarskiego Pucharu Polski doszło do trzech niespodzianek, w których drugoligowe zespoły wyeliminowały pierwszoligowców. Hetman Zamość wygrał z Wisłą Kraków 1:0, Petrochemia Płock gładko rozprawiła się ze Stomilem Olsztyn 4:0, a Pogoń Szczecin z takim samym wynikiem pokonała niedawnego lidera rozgrywek ekstraklasy Amicę Wronki.

Oto inne wyniki: Legia Warszawa — Górnik Zabrze 1:0, Stal Mielec — Odra Wodzisław 0:4, Ruch Chorzów — Polonia Warszawa 1:0, GKS Katowice — Zagłębie Lubin 3:0, Widzew Łódź — Raków Częstochowa 5:1.

Eliminacje MŚ

W meczu eliminacyjnym do mistrzostw świata w 6 grupie europejskiej Hiszpania pokonała Słowację 4:1 (1:1). W grupie tej prowadzi Jugosławia (12 pkt) przed Słowacją (9 pkt), Hiszpanią (7 pkt) i Czechami (4 pkt).

Reprezentacja Chile w meczu eliminacyjnym w strefie Ameryki Południowej pokonała ubiegłorocznego mistrza tego kontynentu Urugwaj 1:0.

W meczach towarzyskich Andora przegrała u siebie z Estonią 1:6 (0:1), a Brazylia pokonała w Kurytybie Kamerun 2:0 (1:0).

Koledzy pomogą Maradonie

Piłkarze słynnego klubu argentyńskiego Boca Juniors chcą wyciągnąć pomocną dłoń do Diego Maradony. To ich sportowy idol i kolega. 36-letni były as reprezentacji Argentyny powiedział w wywiadzie dla dziennika "Clarin": — "Pomożemy Maradonie wyjść z psychicznego dołka. To był opłakany widok — załamany Diego przed kamerą telewizyjną. Tak wspaniały idol kilku piłkarskich pokoleń znalazł się w krytycznym położeniu. Nie można mu nie pomóc. W najgorszym razie będzie sobie z nami trenować. Twierdzi, że w piłkarskim gronie czuje się szczęśliwy..."

Warcaby

E. Burzyński — w finale

Wileński arcymistrz Edward Burzyński pomyślnie zakończył etap wstępny mistrzostw świata w warcabach stupolowych w Abidżanie (Wybrzeże Kości Słoniowej). Wilnianin razem z Aleksandrem Szwarcmanem (Rosja) i Aligmą (Kamerun) zgromadzili po 10 pkt z 14 możliwych. Ponieważ do finału wchodzili tylko dwaj warcabiści, między tą trójką odbył się dodatkowy turniej. Burzyński obie partie zremisował, a Szwarcman pokonał Aligmę.

W turnieju finałowym weźmie udział 12 najlepszych warcabistów świata.

Inf. wł.

Tenis stołowy

Wyłoniono półfinalistów

W Eurolidze kobiet w tenisie stołowym w półfinałach 19 grudnia i 21 stycznia Niemcy zmierzą się z Anglią, a Rumunia z Węgrami. W ostatnich spotkaniach w grupie A Angielki wygrały z Chorwacją 4:1, a Węgierki z takim samym wynikiem z Włoszkami. W grupie B Niemcy wygrały z Rumunią 4:1, a Szwecja — z Belgią — 4:0.

Siatkówka

Prowadzą Chinki

Chiny pokonały Brazylię 3:1 w kolejnym meczu rozgrywanego w Tokio World Super Challenge w siatkówce kobiet. Siatkarki chińskie z dwoma zwycięstwami prowadzą w turnieju. W innych spotkaniach Kuba wygrała z Tajlandią 3:0, a Korea Płd. z Japonią 3:1.

Olimpiada

Cinquecento Sporting dla mistrzów olimpijskich

W Centrum Sprzedaży Fiat Auto Poland S.A. w Bielsku-Białej odbyło się uroczyste wręczenie samochodów Cinquecento Sporting zdobywcom złotych medali Igrzysk XXVI Olimpiady w Atlancie.

Cinquecento w kolorze żółtym otrzymali Renata Mauer, Andrzej Wroński, Ryszard Wolny, Włodzimierz Zawadzki, Robert Korzeniowski i Mateusz Kusznierewicz. Siódmy samochód poczeka na Pawła Nastulę, który przebywa obecnie w USA.

Jeden pojazd nieodpłatnie ofiarował Fiat Auto Poland S.A., pozostałe zakupił PKOl ze zniżką 50 proc.

Prezes Zarządu Fiata Diego Avesani w towarzystwie prezesa Polskiej Fundacji Olimpijskiej, wiceprezesa PKOl Jerzego Dachowskiego, wręczając kluczyki do samochodów złożył olimpijczykom serdeczne gratulacje, życząc dalszych sukcesów.

Jerzy Dachowski przekazał prezesowi Avesaniemu puchar PKOl, podkreślając zasługi firmy w sponsorowaniu przygotowań polskich sportowców do igrzysk w Atlancie.

(PAP)

Z doniesień PAP

Korea Płd.

Kolejny były prezydent przed sądem w Seulu

Przed sądem w Seulu w czwartek pojawił się kolejny były prezydent Korei Południowej — Czoj Kiu Ha (ang. Choi Kyu-hah), który miał tu wyjaśnić wątpliwości, dotyczące zamachu wojskowego z 1979 r. oraz krwawej masakry studentów w Kuangdżu w rok później. Czoj odmówił jednak odpowiedzi na wszelkie pytania sądu.

77-letni Czoj został przywieziony na salę sądową przez przedstawicieli prokuratury — wcześniej wielokrotnie nie stawiał się na wezwanie, zasłaniając się immunitetem. Bezpośrednio przed jego przybyciem na proces, dwaj inni byli prezydenci — następca Czoja, Czon Du Hwan i kolejny szef państwa Ro Te Wu uzyskali zgodę sądu na opuszczenie sali. Obaj politycy argumentowali, iż społeczeństwo kraju mogłoby źle zareagować na widok trzech kolejnych szefów państwa, stojących w ławie oskarżonych ramię w ramię i wspólnie odpowiadających przed sądem.

Czoj — który kierował Koreą Południową przez osiem miesięcy na przełomie 1979 i 1980 r. — został wezwany do złożenia zeznań na procesie apelacyjnym swych dwu kolejnych następców. Czon Du Hwan i Ro Te Wu odwołali się od wyroku sądu niższej instancji, który skazał Czona na karę śmierci, a Ro — na 22,5 lat więzienia. Obaj zostali uznani za winnych udziału w zamachu wojskowym w 1979 r. oraz odpowiedzialnych za śmierć około dwustu młodych ludzi, w rok później zastrzelonych przez armię w Kuangdżu.

Niemcy

Nakaz aresztowania Egona Krenza

Władze sądowe Berlina wydały w czwartek nakaz aresztowania byłego przywódcy NRD-owskiego Egona Krenza i trzech innych byłych wysokich funkcjonariuszy partyjnych, przeciwko którym toczy się obecnie proces w sprawie o zabijanie uciekinierów przy murze berlińskim. Nakaz poprzedziła wtorkowa decyzja sądu najwyższego RFN, który uznał, że byli przywódcy NRD mogą zostać posłani do więzienia za wydawanie strażnikom granicznym rozkazów strzelania do uchodźców.

Informując o nakazie aresztowania rzecznik ministerstwa sprawiedliwości Ruediger Reiff poinformował równocześnie, iż Krenz i inni oskarżeni nie zostaną pozbawieni wolności. Będą jednak musieli zwrócić paszporty i nie będą mogli wyjeżdżać poza granice Berlina i kraju związkowego Brandenburgii.

Nikaragua

Ortega gotów uznać legalność wyborów

Przywódca lewicowego Ruchu Sandinistów Daniel Ortega oświadczył w środę późnym wieczorem w Managui, że jego stronnictwo uzna "legalność" wyborów, ale nie uzna "prawowitości" przyszłego rządu z przedstawicielem prawicy, prezydentem Arnoldo Alemanem na czele.

Po spotkaniu z ambasadorem USA w Nikaragui Johnem Maisto, Ortega powiedział, że jeśli Najwyższa Rada Wyborcza zatwierdzi zwycięstwo Alemana w głosowaniu z 20 października, będzie respektował prawo do istnienia nowego rządu.

Aleman pokonał Ortegę w wyborach prezydenckich w stosunku 51 do 37,7 proc. głosów. Przywódca Sandinistów odmówił jednak uznania porażki i zażądał ponownego przeprowadzenia głosowania w dwóch gęsto zaludnionych departamentach z powodu nieprawidłowości i oszustw wyborczych.

Przewiduje się, że Najwyższa Rada Wyborcza rozpatrzy żądanie Sandinistów 20 listopada.

Turcja

Ofensywa armii przeciw Kurdom

40 tys. żołnierzy armii tureckiej, wspieranych przez śmigłowce bojowe i czołgi rozpoczęło operację wymierzoną w bojowników separatystycznej Partii Pracujących Kurdystanu (PKK) w prowincji Tunceli na wschodzie kraju, żeby przepędzić ich przed zimą z górskich kryjówek. Podały to w środę źródła wojskowe w mieście Tunceli.

Wg nich, ma w tym rejonie bazy ok. 700 bojowników PKK, skrajnie lewicowej organizacji kurdyjskiej, walczącej zbrojnie o autonomię południowo-wschodniej Turcji.

W 12-letniej wojnie tureckich formacji bezpieczeństwa i partyzantów z PKK zginęło ponad 21 tys. ludzi.

Chiny

46 ofiar karambolu drogowego

46 osób zginęło lub zostało rannych w wyniku czołowego zderzenia ciężarówki z autobusem na przedmieściach Szanghaju — poinformował w czwartek dziennik "Xinmin".

Do wypadku doszło w środę. Oba pojazdy spadły do płynącej przy drodze rzeki Huangpu. Jak zwykle w prasie chińskiej, nie podano powodów wypadku.

Z doniesień PAP

Bośnia

Christopher żąda swobody poruszania się

Amerykański sekretarz stanu Warren Christopher ostrzegł w czwartek wszystkie strony w Bośni, że Stany Zjednoczone rozważą wprowadzenie przeciwko nim sankcji, jeśli nie zezwolą na swobodne poruszanie się po całym terytorium kraju bez względu na granice etniczne.

Ostrzeżenie, wygłoszone na międzynarodowej konferencji w Paryżu, nawiązuje do niedawnych starć w północno-wschodniej Bośni między Serbami i uchodźcami muzułmańskimi, którzy usiłowali powrócić do rodzinnych wsi znajdujących się obecnie na ziemiach kontrolowanych przez Serbów.

"Będziemy składać na strony coraz więcej odpowiedzialności za takie sprawy, jak zapewnienie swobody podróżowania i powrót uchodźców, koordynowane i organizowane obecnie przez wspólnotę międzynarodową" — zapowiedział szef amerykańskiej dyplomacji. "Daliśmy stronom jasno do zrozumienia — dodał — że Rada Bezpieczeństwa rozważy podjęcie (odpowiednich) kroków, jeśli w sposób znaczący nie będą respektować swych zobowiązań z układu pokojowego. Powiążemy pomoc na odbudowę z wcielaniem porozumienia w życie przez strony — łącznie ze współpracą z trybunałem ds. zbrodni wojennych".

Międzynarodowa konferencja w sprawie Bośni rozpoczęła się w czwartek rano w Paryżu z udziałem trzech członków kolegialnego Prezydium Bośni i Hercegowiny oraz ministrów spraw zagranicznych krajów zaangażowanych w uregulowanie konfliktu bośniackiego. Ma ona zatwierdzić dwuletni plan utrwalenia pokoju na tym obszarze.

Bośniaccy współprezydenci — Muzułmanin Alija Izetbegović, Chorwat Kreszimir Zubak i Serb Momczilo Krajisznik — mają zobowiązać się do działań, które w ciągu dwóch lat powinny doprowadzić w Bośni do utworzenia wspólnych instytucji, umożliwić powrót do rodzinnych stron około dwóm milionom uciekinierów, zapewnić swobodę poruszania się i wolność prasy, a także stworzenie gospodarki rynkowej. Z kolei wspólnota międzynarodowa ma zaoferować dalszą pomoc w odbudowie struktur administracyjnych i gospodarki po czterech latach wojny w Bośni.

W paryskiej konferencji uczestniczą państwa tzw. grupy kontaktowej ds. Bośni: USA, Rosja, Francja, W.Brytania i Niemcy oraz przedstawiciele Unii Europejskiej, tzw. trójki OBWE (Dania, Węgry, Szwajcaria — były, obecny i przyszły przewodniczący organizacji), jak również Włochy oraz Turcja jako reprezentant Organizacji Konferencji Islamskiej (OKI).

Przewiduje się, że po intensywnych rozmowach przygotowawczych czwartkowa konferencja potrwa około trzech godzin i zakończy się podpisaniem wspólnego komunikatu dotyczącego celów, które mają być osiągnięte w Bośni. Decyzje w sprawie sposobu realizacji tych celów zapadną na następnej konferencji w sprawie Bośni 4-5 grudnia w Londynie.

Bliski Wschód

Palestyńczycy już świętują wyzwolenie Hebronu

Tysiące palestyńskich uczniów i uczennic świętowało w czwartek wyzwolenie Hebronu czyli zakończenie izraelskiej okupacji, chociaż porozumienie o wycofaniu wojsk izraelskich nie zostało jeszcze zawarte.

Obchody te mają związek z palestyńskim Dniem Niepodległości. 15 listopada 1988 roku w Algierze Jaser Arafat proklamował niepodległość Palestyny. Uczestnicy czwartkowego pochodu w Hebronie skandowali: "Niech żyje wolny Hebron", "Jerozolima jest naszą stolicą, ale Hebron to nasza perła w koronie".

W Hebronie mieszka 120 tys. Palestyńczyków i 400 żydowskich osadników, którzy zajęli najstarszą część miasta i zamienili ją w fortecę. Niemal codziennie dochodzi do incydentów między Palestyńczykami i osadnikami żydowskimi.

Rzecz znamienna, czwartkowy pochód palestyńskiej młodzieży odbywał się pod ochroną armii izraelskiej. Osadnicy żydowscy otrzymali zalecenie, aby nie opuszczali swoich domostw.

Natomiast Palestyński przywódca Jaser Arafat zaprzeczył w czwartek rano w czasie spotkania z dziennikarzami w Gazie, jakoby w toku negocjacji z Izraelem dokonano jakiegokolwiek znaczniejszego postępu.

"Bardzo mi przykro, ale do godziny 2.00 nad ranem w czwartek nie uzyskaliśmy żadnego postępu w rokowaniach" — powiedział Arafat, podważając twierdzenie swego najbliższego współpracownika Mahmuda Abbasa, iż porozumienie zostanie sfinalizowane w najbliższych godzinach. Arafat pesymistycznie ocenił możliwość podpisania porozumienia z Izraelem jeszcze w czwartek wieczorem, co zapowiadał Abbas.

Zdaniem miarodajnych kół jerozolimskich, w rokowaniach izraelsko-palestyńskich nadal istnieją co najmniej trzy sporne kwestie: izraelskie żądania w sprawie uzyskania tzw. prawa pościgu wojsk izraelskich, które w pogoni za terrorystami mogłyby wkraczać na teren autonomiczny, prawnego statusu tzw. enklaw żydowskich w Hebronie i ich ochrony oraz potwierdzenia przez nowy prawicowy rząd izraelski niezmienności wcześniejszych porozumień zawartych w 1995 r. przez rząd Partii Pracy z Organizacją Wyzwolenia Palestyny.

FAO

Protest przeciwko inżynierii genetycznej

Grupa demonstrantów rozebranych do naga wystąpiła w środę podczas szczytu żywnościowego w Rzymie z protestem przeciw manipulacjom genetycznym.

Akcja protestacyjna, z udziałem kilku kobiet, odbyła się podczas konferencji prasowej ministra rolnictwa USA Dana Glickmana. Jej uczestnicy sprzeciwiali się najprawdopodobniej głównie sprzedaży przez Stany Zjednoczone do innych krajów ziarna sojowego o zmienionym składzie genetycznym.

Jedna z kobiet miała wymalowany na ciele napis "Naga Prawda", inne hasło "Żądamy zakazu genetycznej soi" wymalowane było na transparencie. Nie wiadomo, jak demonstranci, mimo ścisłej ochrony policyjnej szczytu, zdołali przedostać się na konferencję, odbywającą się w siedzibie Organizacji do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) w Rzymie.

NA ZDJĘCIU: akcja protestu na szczycie żywnościowym w Rzymie.

Fot. EPA — ELTA

Z doniesień PAP

Zair

Codziennie umierają setki uchodźców

Z powodu odwodnienia i czerwonki codziennie we wschodnim Zairze ludzie umierają setkami — podała organizacja humanitarna w Nairobi, która zdołała nawiązać łączność radiową ze swym przedstawicielem w terenie. Prosił on o niepodawanie jego nazwiska, obawiając się zemsty ze strony band Hutu.

Przedstawiciel agencji humanitarnej przebywa wśród tysięcy uchodźców z obozu Katale, którzy po wybuchu walk uciekli do dżungli w rejonie Masisi, 70 km na północny zachód od Gomy. Uciekinierzy odżywiają się tym, co znajdują w wioskach i na polach, głównie korzeniami i zgniłymi patatami. Po zaatakowaniu w październiku obozu w Katale 200 tysięcy przebywających tam Hutu uciekło do lasu.

Konwój z pomocą medyczną organizacji "Lekarze bez granic" został w czwartek rano zatrzymany przez zairskich rebeliantów w Bukawu, na granicy Zairu i Ruandy. Wraz z konwojem, liczącym trzy pojazdy, rebelianci zawrócili do Ruandy kilka grup dziennikarzy usiłujących dostać się do miasta. Hiszpański lekarz Jose Bastos ze wspomnianej organizacji powiedział w przygranicznym ruandyjskim mieście Cyangugu, że nie rozumie powodów niewpuszczenia konwoju do miasta. "Czekamy od sześciu dni. W tym czasie ludzie umierają".

"Rebelianci powiedzieli nam, że nie mogą nas wpuścić przed powrotem prezydenta" — dodał Bastos. Tytuł "prezydenta" przysługuje koordynatorowi koalicji rebelianckiej Laurentowi-Desire Kabili.

Silne walki wybuchły w czwartek wokół Gomy we wschodnim Zairze między rebeliantami Tutsi i bojownikami Hutu, którzy skryli się w opuszczonym przez uchodźców obozie Mogunga — podaje Reuter powołując się na naocznych świadków.

Odgłosy strzałów z działek przeciwlotniczych, moździerzy i karabinów maszynowych dochodziły z obozu bez przerwy. Rebelianci odpowiadali ogniem rakietowym z góry Goma, stanowiącej punkt obserwacyjny.

Christian Jennings z Reutera poinformował, że trwają ciężkie walki i trudno jest ustalić coś dokładniej.

Na ulicach Gomy jest wielu rebeliantów. Ludność porusza się ostrożnie po mieście, zostały wzmocnione blokady ulic, a samochody są dokładnie przeszukiwane — twierdzą świadkowie zdarzeń.

Francuski minister spraw zagranicznych Herve de Charette wyraził nadzieję, że wielonarodowe siły interwencyjne mogą się znaleźć w Zairze w weekend. Podkreślił jednocześnie wyłącznie humanitarny charakter operacji.

W wywiadzie dla rozgłośni France 1 de Charette powiedział, że zgoda Rady Bezpieczeństwa ONZ na wysłanie takich sił jest sprawą najbliższych godzin, gdy Waszyngton zgodzi się na udział w misji interwencyjnej, która ma zapewnić jedzenie, wodę i lekarstwa ponad milionowi uchodźców Hutu we wschodnim Zairze.

Rosja

Kreml zgadza się na wycofanie wszystkich swoich wojsk z Czeczenii?

W środę wieczorem w domu szefa czeczeńskiego rządu koalicyjnego Asłana Maschadowa zdetonowano ładunek wybuchowy — poinformowała agencja ITAR-TASS.

Rosyjska agencja rządowa nie podaje, czy ktoś odniósł obrażenia, ani czy Asłan Maschadow w chwili wybuchu był w budynku. Dowództwo wojsk rosyjskich w Czeczenii oświadczyło, że nie ma nic wspólnego z tą eksplozją.

Z kolei w otoczeniu przywódcy Czeczenii Zelimchana Janderbijewa mówi się, że w przeddzień planowanego spotkania Asłana Maschadowa z Wiktorem Czernomyrdinem taki akt terrorystyczny mógł być na rękę tylko siłom zainteresowanym kontynuowaniem konfliktu w Czeczenii.

Tymczasem z Nazrania, stolicy Inguszetii, do Moskwy wróciła rosyjska grupa negocjacyjna, która przygotowywała grunt pod spotkanie Czernomyrdina z Maschadowem. Na jej czele stał dyrektor Departamentu Administracyjnego w aparacie rządu, były szef kontrwywiadu Siergiej Stiepaszyn.

Według agencji ITAR-TASS, negocjatorzy rosyjscy i czeczeńscy przygotowali projekt porozumienia politycznego. Dokument zawiera dwa elementy: warunki wycofania wszystkich wojsk rosyjskich z Czeczenii, w tym dwóch brygad, które miały stacjonować tam na stałe, a także "ramy samodzielności" tej republiki. Rosyjska agencja nie podaje szczegółów.

Do spotkania Wiktora Czernomyrdina i Asłana Maschadowa ma dojść "w najbliższym czasie". Sekretarz Rady Bezpieczeństwa FR Iwan Rybkin powiedział w środę, że nastąpi to w ciągu dwóch-trzech dni.

Iwan Rybkin, który we wtorek wrócił z Groznego, ujawnił, że dokument ten jest w tej chwili dopracowywany. Rybkin poinformował, że uregulowanie konfliktu czeczeńskiego przewiduje również zawarcie pakietu porozumień wojskowych, gospodarczych i socjalnych. Jako przykłady sekretarz Rady Bezpieczeństwa FR wymienił traktat wojskowy mający potwierdzić, że strony nie będą stosowały przeciwko sobie siły, a także porozumienie w sprawie ochrony granicy czeczeńsko-gruzińskiej.

Rybkin oznajmił, że strony znalazły też "wspólną płaszczyznę" w sprawie wyborów prezydenckich i parlamentarnych w Czeczenii, wyznaczonych przez ekipę Maschadowa na 27 stycznia przyszłego roku. Według sekretarza Rady Bezpieczeństwa FR, Doku Zawgajew, marionetkowy przywódca Czeczenii, ukrywający się w Moskwie, "nie będzie przeszkadzał temu procesowi" i gotów jest złożyć swoje pełnomocnictwa po styczniowych wyborach. Rybkin nie wykluczył, że Zawgajew także stanie do wyborów. Podkreślił też konieczność umożliwienia oddania głosów 350 tys. uchodźców z Czeczenii.

Sekretarz Rady Bezpieczeństwa FR zaprzeczył, by Moskwa zgodziła się przekazać Czeczenii do końca tego roku 1 bln rubli (ok. 196 mln dolarów). Rybkin oświadczył, że o środkach budżetowych dla Czeczenii można będzie rozmawiać dopiero po przyszłorocznych wyborach. Obiecał natomiast, że pierwsze zasiłki dla dzieci, starców i inwalidów zostaną wypłacone po podpisaniu umowy politycznej.

NA ZDJĘCIU: Iwan Rybkin (od prawej) podczas rozmów z delegacją czeczeńską w Groznym.

Fot. EPA — ELTA

Z doniesień PAP

Białoruś

Dymisja wiceministra spraw zagranicznych

Białoruski wiceminister spraw zagranicznych Andrej Sannikow podał się w czwartek do dymisji, protestując w ten sposób przeciw polityce zagranicznej prezydenta Aleksandra Łukaszenki. Sannikow zaprotestował także przeciwko decyzji szefa państwa, który wbrew werdyktowi Sądu Konstytucyjnego podpisał dekret nadający moc prawną rezultatom referendum konstytucyjnego wyznaczonego na 24 listopada.

Indie

Samobójstwo w proteście przeciwko wyborom Miss World

24-letnia Hinduska popełniła w czwartek samobójstwo przez samopodpalenie w proteście przeciwko zorganizowaniu w Indiach wyborów Miss World — poinformowała agencja UNI.

24-letnia Suresz Kumar, z zawodu krawcowa, podpaliła się na przystanku autobusowym w mieście Madurai, wykrzykując hasła przeciwko konkursowi piękności. Suresz, która była członkinią marksistowskiej organizacji Federacja Młodzieży Demokratycznej Indii, zmarła po przewiezieniu do szpitala.

Zorganizowaniu w Indiach wyborów Miss World ostro sprzeciwiła się także indyjska organizacja Mahila Jagran Samiti (Forum budzących się kobiet), nacjonalistyczna Indyjska Partia Narodowa oraz Stowarzyszenie Rolników. Przywódczyni Forum, pani K.N. Shashikala, zapowiedziała, że wszystkie czonkinie jej organizacji dokonają samopodpalenia w dniu koronacji Miss World na stadionie miasta Bangalore 23 listopada.

Pani Shashikala uważa, że takie imprezy jak wybory Miss World doprowadzą do wzrostu rozwiązłości i prostytucji. "Goście z Indii i zagranicy będą nakłaniać nieletnie dziewczęta do prostytucji. To bezspornie odbije się na naszej kulturze. Noszenie spódniczek mini nie należy do naszej tradycji" — powiedziała.

J.H. Patel, premier stanu Karnataka, gdzie odbędzie się większa część konkursu, zapewnił jednak, że surowe środki bezpieczeństwa uniemożliwią członkiniom Forum urzeczywistnienie planów. Policja miasta Bangalore zaplanowała operację z udziałem ponad 12 tys. policjantów, by zapewnić spokój i bezpieczeństwo podczas wyborów.

USA

Spada liczba zgonów spowodowanych przez raka

Po raz pierwszy od co najmniej 60 lat wskaźnik zgonów w USA spowodowanych przez chorobę raka zaczyna stopniowo obniżać się. Ponieważ tendencja taka utrzymuje się od pięciu lat, skłoniło to specjalistów do zrezygnowania z tradycyjnej ostrożności i ogłoszenia, że osiągnięto postęp w walce z rakiem.

"Jedna z najgroźniejszych chorób XX wieku notuje obecnie tendencję spadkową" — stwierdził w środę Brad Rodu, który badał tę sprawę wspólnie z Philipem Cole z Uniwersytetu Alabama w mieście Birmingham.

Rząd USA zatwierdził w środę wyniki badań naukowców z Uniwersytetu Alabama, oświadczając, że w latach 1990-1995 stopa zgonów spowodowanych rakiem obniżyła się wśród Amerykanów o 3 proc. Spadek nie jest duży, ale jest to pierwsza trwała tendencja w tym zakresie od lat trzydziestych, a być może nawet od roku 1900.

Porównywalne międzynarodowe dane statystyczne nie są na razie dostępne i obliczenia naukowców Uniwersytetu Alabama dotyczą tylko Stanów Zjednoczonych. "Wygląda to na punkt zwrotny w 25-letniej wojnie z rakiem" — oświadczyła w środę minister zdrowia USA Donna Shalala.

Liban

Miłość na ostrzu noża

20-letnia Libanka Iman Amarat tak bardzo kocha swego męża, że przed kilku dniami, kiedy wrócił do domu po pracy, wybiegła mu naprzeciw, aby co prędzej uścisnąć w swych ramionach. Zapomniała — niestety — odłożyć długi nóż kuchenny, którym chwilę wcześniej krajała mięsiwo.

Kiedy więc objęła z całej siły Nasera, nóż wbił mu się na kilka centymetrów w okolice serca. Zakrwawionego małżonka przewieziono co prędzej do szpitala i niemal w ostatniej chwili uratowano. Naser — nie mający teraz żadnych wątpliwości, iż żona kocha go ponad wszystko — zrezygnował z wystąpienia o rozwód.

Włochy

Kolejny precedens w sprawie bicia żon

Pobicie żony nie może być uznane za powód do rozwodu, o ile jest ono odpowiedzią na zdradę małżeńską. Orzeczenie tej treści wydał włoski Trybunał Kasacyjny w odpowiedzi na wniosek zdradzonego męża, którego w pierwszej instancji obarczono całą winą za rozpad małżeństwa.

Trybunał Kasacyjny uznał, że kiedy dochodzi do pobicia niewiernej żony przez męża, wina za rozpad związku małżeńskiego rozkłada się, po połowie, na mężczyznę i kobietę.

We wrześniu ten sam sąd wydał inne precedensowe orzeczenie, uznając, że pobicie żony nie jest przestępstwem, o ile ma charakter sporadyczny i jest wywołane przypływem zazdrości.

USTAWA Republiki Litewskiej

nr I-1540 z 24 września 1996 r.

O nowelizacji i uzupełnieniu Ustawy o ziemi

(Dziennik Ustaw, 1994, nr 34-620; 1995, nr 53-1294)

Artykuł 1. Nowelizacja punktu 1 części pierwszej artykułu 4

W punkcie 1 części pierwszej artykułu 4 zamiast słów "drogom państwowym" wpisać słowa "drogom o znaczeniu państwowym" i punkt 1 dać w następującym brzmieniu:

"1) drogom o znaczeniu państwowym i kolejom ogólnego użytku;".

Artykuł 2. Nowelizacja części drugiej i czwartej artykułu 11

1. Znowelizować część drugą artykułu 11 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Serwituty ziemi, z wyjątkiem określonych ustawowo, rejestruje się w Rejestrze Nieruchomości".

2. W części czwartej artykułu 11 po słowie "ustalone" wpisać słowa "i zarejestrowane" i część tę dać w następującym brzmieniu:

"Serwituty ziemi, określone i zarejestrowane w trybie podanym w punktach 1 i 2 części pierwszej tego artykułu wraz z przekazaniem prawa własności i użytkowania parceli przechodzą na inne osoby".

Artykuł 3. Nowelizacja części pierwszej artykułu 12

Znowelizować część pierwszą artykułu 12 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Parcele, znajdujące się na nich budynki, zabudowania i inne nieruchomości, prawo własności i inne rzeczowe prawa do nieruchomości, ograniczenie tych praw, obowiązki właściciela mienia i prawa innych osób do nieruchomości rejestrowane są w Rejestrze Nieruchomości w trybie określonym w ustawie Republiki Litewskiej o Rejestrze Nieruchomości."

Artykuł 4. Nowelizacja części drugiej artykułu 14

W części drugiej artykułu 14 zamiast słów "w instytucjach prowadzących państwowy kataster ziemi" wpisać słowa "w Rejestrze Nieruchomości" i część tę dać w następującym brzmieniu:

"Wszystkie transakcje w sprawie ziemi rejestruje się w ciągu trzech miesięcy w trybie określonym przez ustawy w Rejestrze Nieruchomości."

Artykuł 5. Nowelizacja części pierwszej artykułu 15

W części pierwszej artykułu 15 zamiast słów "w instytucji prowadzącej państwowy kataster ziemi" wpisać słowa "w Rejestrze Nieruchomości" i tę część dać w następującym brzmieniu:

"Obiektem transakcji w sprawie ziemi jest zarejestrowana w określonym trybie w Rejestrze Nieruchomości parcela lub część takiej parceli własności ogólnej."

Artykuł 6. Nowelizacja części trzeciej artykułu 16

W części trzeciej artykułu 16 zamiast słów "w instytucji prowadzącej państwowy kataster ziemi" wpisać słowa "w Rejestrze Nieruchomości" i część tę dać w następującym brzmieniu:

"W przypadkach odstąpienia przez właściciela ziemi części parceli, przed zawarciem umowy o odstąpieniu ta część powinna być wydzielona z ogólnej parceli i zarejestrowana w rejestrze Nieruchomości jako parcela odrębna. Wyodrębnioną parcelę kształtuje się zgodnie z wymaganiami artykułu 18 niniejszej ustawy."

Artykuł 7. Nowelizacja części drugiej artykułu 19

W części drugiej artykułu 19 zamiast słów "w instytucji prowadzącej państwowy kataster ziemi" wpisać słowa "w Rejestrze Nieruchomości" i część tę dać w następującym brzmieniu:

"Parcela odziedziczonej ziemi w ciągu trzech miesięcy od wydania zaświadczenia o prawie dziedziczenia ma być zarejestrowana w Rejestrze Nieruchomości. W przypadku dziedziczenia jednej parceli przez kilka osób, taką parcelę rejestruje się w imieniu wszystkich osób dziedziczących, ze wskazaniem ich części własności ogólnej."

Artykuł 8. Nowelizacja i uzupełnienie artykułu 20

1. Znowelizować część drugą artykułu 20 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Umowy o zastawie parceli sporządza się na piśmie, zatwierdza notarialnie i rejestruje w określonym trybie w instytucjach hipotecznych."

2. Artykuł 20 uzupełnić częścią ósmą:

"Dzieląc zastawioną parcelę na kilka parceli, hipoteczne zobowiązanie jest niepodzielne i obejmuje wszystkie nowo ukształtowane parcele".

Artykuł 9. Nowelizacja części trzeciej artykułu 25

W części trzeciej artykułu 25 zamiast słów "w instytucji prowadzącej państwowy kataster ziemi" wpisać słowa "w Rejestrze Nieruchomości" i część tę dać w następującym brzmieniu:

"Parcelę posiadaną na prawach wspólnej częściowej własności rejestruje się w Rejestrze Nieruchomości z podaniem współwłaścicieli, miejsca usytuowania wspólnej parceli oraz powierzchni i wartości części należącej do każdego współwłaściciela, natomiast parcelę posiadaną na prawach wspólnej połączonej własności — z podaniem współwłaścicieli, miejsca usytuowania wspólnej parceli oraz jej ogólnej powierzchni i wartości."

Artykuł 10. Nowelizacja części trzeciej artykułu 26

W części trzeciej artykułu 26 zamiast słów "w instytucji prowadzącej państwowy kataster ziemi" wpisać słowa "w Rejestrze Nieruchomości" i część tę dać w następującym brzmieniu:

"Na podstawie umowy właścicieli parceli ziemi prywatnej, dwie lub kilka parceli mogą być połączone w jedną parcelę, posiadaną na prawach wspólnej częściowej własności. Parcele łączy się zawierając na piśmie zatwierdzoną notarialnie umowę, i rejestrując ją w ciągu trzech miesięcy w Rejestrze Nieruchomości."

Artykuł 11. Nowelizacja części trzeciej artykułu 29

W części trzeciej artykułu 29 zamiast słów "w instytucji prowadzącej państwowy kataster ziemi" wpisać słowa "w Rejestrze Nieruchomości" i część tę dać w następującym brzmieniu:

"Podział parceli, posiadanej na prawach wspólnej częściowej własności i wydzielenie części powierzchni ziemi współwłaściciela ze wspólnej parceli uprawomacnia się na podstawie sporządzonej na piśmie i zatwierdzonej notarialnie umowy oraz rejestruje się w ciągu trzech miesięcy w Rejestrze Nieruchomości. W przypadku wydzielenia parceli w naturze, do umowy załącza się plan wydzielonej parceli."

Artykuł 12. Nowelizacja części piątej artykułu 31

Znowelizować część piątą artykułu 31 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Zgodnie z podjętą decyzją, na prośbę zainteresowanej osoby udokładnia się wpisy w Rejestrze Nieruchomości oraz inne dane państwowego katastru ziemi".

Artykuł 13. Nowelizacja części pierwszej artykułu 49

W części pierwszej artykułu 49 wykreślić punkt 1 i część tę dać w następującym brzmieniu:

"Przeznaczeniem państwowego katastru ziemi jest — zgodnie z systemem ustalonym przez rząd Republiki Litewskiej — gromadzenie i odnawianie informacji o przynależności parceli gruntowych, ich powierzchni i wartości, warunkach i ograniczeniach użytkowania ziemi, innych charakterystykach ziemi, jako obiektu własności lub użytkowania i innej nieruchomości znajdującej się na parceli, podziale ziemi według jej właścicieli, użytkowników i gruntów użytkowych".

Artykuł 14. Uzupełnienie części pierwszej artykułu 51

Uzupełnić część pierwszą artykułu 51 punktem 11:

"11) Do uzupełnienia i odnowienia danych Rejestru Nieruchomości".

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1545)

USTAWA Republiki Litewskiej

nr I-1549 z 25 września 1996 r.

O uzupełnieniu artykułu 1 Ustawy o umowie o pracę

(Dziennik Ustaw, 1991, nr 36-973, 979; 1993, nr 30-684; 1994, nr 42-795; 1995, nr 46-1119; 1996, nr 15-385, nr 41-983, nr 43-1043)

Artykuł 1. Uzupełnienie części drugiej artykułu 1

W części drugiej artykułu 1 po słowach "pracownikami banków komercyjnych i innych instytucji kredytowych" wpisać słowa "żołnierzami zawodowej służby wojskowej", po słowach "regulujące stosunki takich pracowników" wpisać słowa "i żołnierzy" i dać tę część w następującym brzmieniu:

"Właściwości zawierania, zmiany i rozwiązania umowy o pracę z pracownikami wybieralnymi, zatrudnianymi w trybie konkursowym i atestowanymi, urzędnikami władzy państwowej i wykonawczej, sądów i prokuratury, pracownikami banków komercyjnych i innych instytucji kredytowych, żołnierzami zawodowej służby wojskowej, chałupnikami, uczniami, stażystami, osobami o ograniczonej zdolności do pracy i innymi określają ustawy i inne akty normatywne, regulujące stosunki pracy takich pracowników i żołnierzy, jeżeli nie zabrania tego niniejsza ustawa".

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1548)

USTAWA

Republiki Litewskiej
nr I-1541 z 24 września 1996 r.

O nowelizacji Ustawy o dzierżawie ziemi

(Dziennik Ustaw, 1994, nr 3-41; 1995, nr 53-1296)

Artykuł 1. Nowelizacja części pierwszej artykułu 3

Znowelizować część pierwszą artykułu 3 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Umowę o dzierżawę ziemi sporządza się na piśmie i rejestruje w trybie określonym przez ustawy Republiki Litewskiej i rząd, w wydziale administracji naczelnika powiatu, prowadzącym rejestrację nieruchomości w rejonie lub mieście."

Artykuł 2. Nowelizacja części trzeciej artykułu 4

Znowelizować część trzecią artykułu 4 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Dane zawarte w punktach 1, 3, 5, 7, 8 i 9 tego artykułu wpisuje się do umowy na podstawie danych Rejestru Nieruchomości i Państwowego Katastru Ziemi. Przy zawieraniu umowy o dzierżawę ziemi prywatnej, dane te mogą być wpisane do niej na podstawie zgłoszonego przez właściciela ziemi wyciągu ustalonej formy z Rejestru Nieruchomości."

Artykuł 3. Nowelizacja artykułu 8

Znowelizować artykuł 8 i dać go w następującym brzmieniu:

"**Artykuł 8.** Obiektem dzierżawy ziemi jest parcela ziemi, zarejestrowana w Rejestrze Nieruchomości bądź część takiej parceli, ukształtowana na podstawie projektu regulacji rolnych lub innego dokumentu rozplanowania terytorialnego."

Artykuł 4. Nowelizacja artykułu 19

Znowelizować artykuł 19 i dać go w następującym brzmieniu:

"**Artykuł 19.** Po śmierci dzierżawcy ziemi, prawa i obowiązki, wynikające z umowy o dzierżawę, za zgodą właściciela ziemi, przechodzą na spadkobierców, którzy w trybie, ustalonym przez rząd Republiki Litewskiej, powinni przedstawić dane w celu udokładnienia wpisów w Rejestrze Nieruchomości. Prawo dzierżawienia ziemi o przeznaczeniu rolniczym może przejść tylko na spadkobiercę zmarłego dzierżawcy ziemi, odpowiadającego wymaganiom zawartym w części drugiej artykułu 7 niniejszej ustawy".

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1546)

USTAWA

Republiki Litewskiej
nr I-1584 z 9 października 1996 r.

O nowelizacji artykułu 36 Ustawy o sytuacji prawnej obcokrajowców w Republice Litewskiej

(Dziennik Ustaw, 1991, nr 27-729)

Artykuł 1. Nowelizacja artykułu 36

Znowelizować artykuł 36 i dać go w następującym brzmieniu:

"**Artykuł 36**

Obcokrajowiec, który dopuścił się naruszenia Konstytucji Republiki Litewskiej, niniejszej albo innych ustaw Republiki Litewskiej, lub jeżeli jego czynności zagrażają bezpieczeństwu państwa albo porządkowi publicznemu, zdrowiu lub moralności mieszkańców, może być zobowiązany do opuszczenia lub wydalony z Republiki Litewskiej.

W przypadku odmowy przez obcokrajowca opuszczenia Republiki Litewskiej lub nieopuszczenia jej w wyznaczonym terminie, zostaje on wydalony.

Decyzję o zobowiązaniu obcokrajowców do opuszczenia Republiki Litewskiej lub wydalenia go, z wyjątkiem obcokrajowców, mających zezwolenie na stałe zamieszkanie w Republice Litewskiej, podejmuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Decyzje o wydaleniu z Republiki Litewskiej obcokrajowców, mających zezwolenie na stałe zamieszkanie w Republice Litewskiej, podejmuje sąd na wniosek Ministerstwa Spraw Wewnętrznych".

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1547)

PIĄTEK,
15 LISTOPADA

LTV

7.00 — Dzień dobry. 8.30 — Telegra „Ruletka kawiarni Konrada". 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Międzynarodowy koncert popmuzyki dziecięcej. 18.40 — Wiadomości (ros.). 18.55 — Program dla dzieci. 19.20 — Koncert twórczości amatorskiej Wileńskiej Aparatury Paliwowej. 19.40 — Twój czas. 20.30 — Panorama. 21.10 — Studio sportowe. 21.20 — S. „Serca i umysły". 22.15 — Aleja Laisvės. 22.35 — „Styl". 23.10 — Wiadomości wieczorne. 23.25 — Film fab. „Kucharz, złodziej, jego żona i kochanek".

LNK

7.30 — Poranne koło. 15.15 — Na jednym końcu haczyk. 15.40 — Komedia anim. 16.05 — Radzieckie kroniki. 16.55 — 2x8. 17.25 — Kamera VRS. 17.55 — Mistrzostwa LKL. „Žemaitijos olimpas" — „Neptūnas" (Klajpeda). 19.50 — Telekasyno. 20.00 — Wiadomości. 20.25 — Rowerowe show. 21.00 — Telegra „Tak. Nie". 22.00 — S. „Straszydło i piękność". 23.00 — Wiadomości. 23.15 — Wszystko! 23.35 — Francuski magazyn erotyczny. 24.00 — Legendy rocka.

BAŁTYCKA TV

8.30—17.50 — Program BBC. 18.00 — S. „Tak świat się kręci". 19.00 — Godzina z R. Rajeckasem. 20.00 — Rozrywkowy program sportowy „Sportozaurai". 20.30 — S. „Manuela". 21.00 — Film fab. „Legenda o dinozaurze—2". 22.50 — Maski show. 23.25 — Erotyka. 0.05—8.30 — Program CNN.

TELE-3

8.00 — Wiadomości CNN. 8.30 — Z pierwszej ręki. 8.40 — S. „Santa Barbara". 17.35 — Muzyka. 18.00 — Program muzyczny dla dzieci. 18.25 — Okno na przyrodę. 18.50 — Z pierwszej ręki. 18.55 — S. „Czarujący i odważni". 19.20 — Wiadomości. 19.30 — S. „Santa Barbara". 20.30 — „Nauka i technologia". 20.55 — Wiadomości sportowe. 21.05 — S. „Ulice San Francisco". 22.00 — Wiadomości. 22.10 — S. „Policjanci z Miami". 23.00 — Muzyka.

WILEŃSKA TV

8.00 — Wiadomości z Wilna. 8.10 — Moje życie. 8.30 — Moje kino: A. Olejnikow. 9.20 — Film fab. „Nocny upał". 10.10 — Nowe towary. 10.20 — Teleshop. 11.00 — Film fab. „Junona i „Paw". 12.45 — Teleshop. 13.10 — 90x60x90. 13.25 — S. dla dzieci „Szopy". 13.50 — Wiadomości z Moskwy. 14.00 — Film fab. „Daniił — książę Galicji". 18.00 — Jesteś świadkiem. 18.30 — Dziś w miasteczku. 18.40 — Film fab. „Po trzystu latach". 20.20 — Wiadomości z Moskwy. 20.30 — Przegląd wydarzeń tygodnia (ros.). 21.00 — Film fab. „Każdy ma własne piekło". 22.45 — Wiadomości z Moskwy. 23.00 — Nowe towary. 23.05 — Dziś w miasteczku. 23.15 — Kanał muzyczny. 24.00 — Litewski hotel.

I KANAŁ ROSJI

5.00—Teleranek. 8.00 — Dziennik. 8.15 — S. „Nowa ofiara". 9.10 — Dziwne historie w programie „Moja rodzina". 9.50 — Dopóki wszyscy w domu. 10.25 — Graj, ukochana harmonio! 11.00 — Dziennik. 11.10 — W eterze „Mir". 11.55 — Film „Zrodzona przez rewolucję" (6). 13.30 — Brainring. 14.00 — Dziennik. 14.20 — S. anim. 15.45 — Karin i jej pies. 16.10 — Działające osoby. 16.30 — Dokoła świata. 17.00 — Dziennik. 17.20 — S. „Nowa ofiara". 18.15 — Człowiek i prawo. 18.45 — Pole cudów. 19.45 — Dobranoc, dzieci. 20.00 — Czas. 20.40 — Film fab. „Sybiriada" (3). 22.15 — Pogląd. 23.00 — Dziennik. 23.10 — Film fab. „Tajemnica".

ROSYJSKA TV

6.00 — Ekspres poranny. 6.25 — W drodze do pracy. 6.35 — S. „Mac i Matly". 7.00 — Wiadomości. 7.20 — Film anim. 7.30 — Ekspres poranny—2. 8.00 — Retro szlagier. 8.25 — „Szanowna redakcjo". 8.55 — S. „Santa Barbara". 9.50 — Towary — pocztą. 10.00 — Wiadomości. 10.20 — Dom handlowy „Le Monti". 10.25 — Film fab. „Pułapka" (5). 11.40 — W południe dnia pracy. 12.10 — Autograf. 12.15 — Towary pocztą. 14.20 — „Palicha—14". 12.25 — Rosja interesu. 12.55 — Sklep nieruchomości. 13.00 — Wiadomości. 13.20 — „Iwanow, Pietrow, Sidorow i in.". 14.00 — Reporter. 14.15 — Chwila prawdy. 14.55 — Festiwal folklorystyczny. 15.10 — Zatoka morska. 15.40 — Tam—tam wiadomości. 16.00 — Wiadomości. 16.20 — Notes. 16.30 — „Magazyn magazynów". 16.45 — Imperium gry. 17.35 — Krok za krokiem. 17.45 — Pion. 18.10 — Niekończąca się podróż. 18.40 — VIP — „Szczególnie ważne persony". 19.00 — Wiadomości. 19.30 — S. „Santa Barbara". 20.30 — Sam sobie reżyserem. 21.10 — Film fab. „List do przeszłego życia". 22.45 — Rektime. 23.00 — Wiadomości. 23.25 — Towary — pocztą. 23.35 — Muzyka wszystkich pokoleń. 23.50 — Spektakl estradowy.

TV POLONIA

8.00 — Program dnia. 8.05 — „Credo" — magazyn redakcji katolickiej. 8.30 — Muzyka w zabytkach. 9.00 — „Czy nas jeszcze pamiętasz?" 9.30 — Wiadomości. 9.40 — „Spojrzenia na Polskę". 10.00 — „Ala i As" — program dla najmłodszych. 10.15 — „Przygody rozbójnika Rumcajsa" — film anim. dla dzieci. 10.20 — „Tata, a Marcin powiedział". 10.30 — „Ekspres reporterów... w TV Polonia". 10.55 — „Królewskie sny" — serial prod. polskiej. 12.05 — „Opowieści z Collegium Maius". 12.25 — „MdM, czyli Mann do Materny, Materna do Manna". 13.00 — Wiadomości. 13.15 — „Dom" — serial prod. polskiej. 14.35 — „Kraina łagodności". 14.50 — „Szkoła tańca ludowego". 15.05 — „Podwieczorek przy mikrofonie". 16.00 — Panorama. 16.20 — Omówienie programu dnia. 16.30 — Mała muzyka. 17.00 — „Przegląd Kronik Filmowych". 17.30 — Hity satelity. 17.50 — TransAntarktica. 18.00 — Teleexpress. 18.15 — „Gazda z Diabelnej" — serial dla młodych widzów. 19.05 — „Ocalić od zapomnienia". 19.15 — „Shalom Polin" — teleturniej. 19.45 — „Fitness Club" — serial TVP. 20.15 — „Pałer". 20.45 — Dobranocka. 21.00 — Wiadomości. 21.30 — „Dom" — serial prod. polskiej. 23.00 — „Filmówka". 23.25 — Program na sobotę. 23.30 — Panorama. 24.00 — Cafe „Fusy" — program rozrywkowy. 0.30 — „Porozmawiajmy...". 1.00 — „Natężenie świadomości...". 1.50 — Wiadomości. 2.00 — „Fitness Club" — serial prod. polskiej. 2.30 — „Shalom Polin" — teleturniej. 3.00 — „Pałer". 3.30 — Hity satelity. 3.50 — TransAntarktica. 4.00 — Panorama. 4.30 — „Dom" — serial prod. polskiej. 6.10 — „Filmówka". 6.30 — Uczmy się polskiego. 7.00 — „Natężenie świadomości". 7.45 — „Tenisista".

TVP-1

7.00 — Kawa czy herbata? 9.00 — „Moda na sukces" — serial prod. USA. 9.20 — Muzyczna Jedynka. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Klapsik. 9.50 — Dzieci dzieciom. 10.05 — Gimnastyka. 10.10 — Mama i ja. 10.25 — Dla dzieci. 10.50 — Porozmawiajmy o dzieciach. 11.00 — „Znak Róży" — serial sensac.—obycz. prod. USA. 12.00 — Kalendarz pani domu. 12.20 — Opowieści o smakach. 12.30 — Łyk matematyki. 12.45 — Chochlikowe psoty. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Agrobiznes. 13.20 — Magazyn Notowań. 13.40 — Dzieci takie jak nasze. 14.05 — Muzyka łagodzi obyczaje. 14.25 — Sto lat. 14.35 — Żyć skutecznie!. 14.50 — Zofia Nałkowska — „Dzienniki 1939—1944". 14.55 — Powtórka z historii. 15.20 — Poezja współczesna. 15.50 — Program dnia. 16.00 — Wiadomości. 16.10 — Małżeństwo doskonałe. 16.30 — „Tajemniczy świat Aleksandry" — serial prod. USA. 17.00 — Ciuchcia. 17.25 — Język angielski dla dzieci. 17.30 — Harmider — magazyn harcerski. 18.00 — Teleexpress. 18.25 — „Tata, a Marcin powiedział...". 18.35 — Goniec — tygodnik kulturalny. 18.55 — Bezpieczniej. 19.10 — Randka w ciemno. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Trzy dni kondora" — film sensac. prod. USA. 23.10 — W centrum uwagi. 23.40 — Giełda. 23.50 — Artes — magazyn plastyczny. 0.20 — Wiadomości. 0.30 — Nocny Klub Jedynki. 1.30 — „Horror Frankensteina" — film fab. prod. ang.

POLSAT

7.00 — „Nieustraszony" — amerykański serial sensacyjny. 8.00 — Poranek z Polsatem. 8.55 — Poranne informacje. 9.00 — Polityczne graffiti. 9.15 — Klub Fitness Woman. 9.30 — „Ufozaury" — serial anim. dla dzieci. 10.00 — „Drużyna „A" — amerykański serial sensacyjny. 11.00 — „Żar młodości" — kanadyjski serial obyczajowy. 12.00 — „Airwolf" — amerykański serial sensacyjny. 13.00 — Klip Klaps — najmłodsza lista przebojów. 13.30 — Wrażliwość — program dla młodzieży. 14.00 — Nie tylko dla dam. 14.30 — TOP 96 — program rozrywkowy. 15.00 — Sztuka informacji. 15.30 — Portret pamięciowy. 16.00 — Halogra! My. 16.20 — Ye!Ye!Ye! — program muzyczny dla dzieci. 16.30 — „Czarodziejka z księżyca" — serial anim. dla dzieci. 17.00 — Informacje. 17.15 — Kuba zaprasza. 17.45 — Klub satyryków. 18.10 — Kalambury — program rozrywkowy. 18.40 — „Skrzydła" — amerykański serial komediowy. 19.10 — „Świat według Bundych" — amerykański serial komediowy. 19.40 — Moim zdaniem — komentarz polityczny. 19.45 — Informacje. 20.00 — „MacGyver" — amerykański serial sensacyjny. 20.50 — Losowanie Lotto. 21.00 — „Zaginiony" — (USA). 22.00 — „Dziwny traf" — (USA). 23.00 — Informacje i biznes informacje. 23:20 — Polityczne graffiti. 23.30 — Biznes tydzień. 23.45 — „Tajemniczy Anioł" — (USA). 1.25 — Playboy. 2.25 — „Żar młodości" — kanadyjski serial obyczajowy.

POLONIA-1

9.00 — Teleshop. 9.30 — Filmy animowane. 10.30 — „Geronimo" — telenowela. 11.30 — „Namiętności" — serial. 12.45 — W domu. 13.15 — Escape. 13.45 — Sports World. 14.30 — Satelite — program rzuzyczny. 16.25 — Teleshop. 17.00 — Filmy animowane. 18.45 — „Geronimo" — telenowela. 19.45 — „Namiętności" — serial. 21.00 — „Orły" — włoski serial obyczajowy. 22.50 — Bliżej filmu. 23.20 — Escape. 23.50 — Satelite. 1.35 — Escape. 2.00 — Disco polo.

SOBOTA,
16 LISTOPADA

LTV

8.00 — Dzień dobry. 10.00 — Cudzego bólu nie ma. 10.30 — Zdrowie. 11.00 — Sroka. 11.30 — Nasz język. 12.00 — Witaj, Francjo! 12.40 — Europejski plac. 13.10 — Dla dzieci. 13.35 — Brzeg. 14.20 — Spektakl „Galileusz". 16.25 — Program muz. 16.55 — Mistrzostwa LKL. Podczas przerwy — Wiadomości. 18.30 — Milioner. 18.45 — Sytuacja. 19.15 — Film anim. dla dzieci. 19.40 — „Kaukodromas". 20.30 — Panorama. 21,10 — Sport i loteria „Perlas". 21.20 — Pod własnym dachem. 21.00 — S."Nieznanemu Bogowi" (1). 22.55 — Śpiewa R.Morozovaite. 23.25 — Dziennik wieczorny. 23.40 — Koncert.

LNK

9.00 — Poranne koło. 10.30 — Smacznego. 11.00 — Cztery koła. 11.30 — Film fab. 12.50 — Klan X. 13.20 — Radzieckie kroniki. 14.10 — 2x8. 14.40 — Bulwarowe show. 15.15 — Kibir tele wibir. 16.30 — Komedia „Filnstounowie". 17.00 — S."Rodzinka Adamsów". 17.30 — Bewerly Hills. 18.30 — S."Czterej pancerni i pies.". 19.30 — Wiadomości z Hollywoodu. 20.00 — Dziennik. 20.20 — Walka słów. 21.00 — Film fab. „Ulica Konserwowa". 23.05 — Sport. 23.15 — Film fab. „Amerykanin". 0.40 — Namiętności.

BAŁTYCKA TV

8.30—16.20 — Program BBC. 16.30 — Cena zdrowa. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych. 17.00 — Ekorózga. 17.30 — Dziecięcy weekend. 18.00 — S." Tak świat się kręci". 19.00 — Film fab. „Rosenbaum". 20.30 — W świecie mistrzów. 21.00 — Film fab." Doktor Jekyll i panna Hyde". 22. 35 — Humor. 23.10 — Erotyka. 0.05 — 8.30 — Program CNN.

TELE-3

9.15 — Film anim. 9.40 — S."Dżem". 10.05 — S."Sklep małych zwierzątek". 10.30 — Film anim. 11.00 — S."Marzyciele z Kalifornii". 11.30 — Program muzyczny. 12.30 — S."Doktor Quinn". 13.30 — Reforma ochrony zdrowia. 14.00 — Nauka i technologia. 14.30 — Muzyka. 15.00 — Uroczy i odważni. 16.00 — Muzyka. 16.30 — S."Powietrzny wilk". 17.30 — Muzyka. 18.00 — S."Maria La del Barrio". 19.30 — Wiadomości. 19.40 — Styl. Moda. 20.00 — Zjednoczone królestwo dziś. 20.30 — Echo świata. 21.00 — Detektyw. 21.55 — Film fab. „Dzika sprawiedliwość". 23.40 — Playboy: erotyczne marzenia.

WILEŃSKA TV

8.05 — Wiadomości z Wilna. 8.15 — Filmy anim. dla dzieci. 8.35 — S."Amerykańskie rezerwaty". 10.35 — Film anim. dla dzieci. 10.35 — Tego nie uczyliśmy się. 11.05 — Film fab. „Flipper II". 11.50 — Odkrycia tygodnia. 12.25 — S."Królewski reportaż". 13.20 — Koncert. 13.55 — Ja sama: nasza rodzina jest zgodna. 15.10 — Zawód: sprawozdawca sportowy. 16.00 — Przegląd wydarzeń tygodnia (ros.). 16.30 — Ekran tygodnia Wileńskiej TV. 16.45 — Sezon jesienny. Nowe towary. 16.50 — Filmy anim dla dzieci. 17.40 — Muzyka. 18.00 — Z Moskwy. 18.15 — Skandale tygodnia. 19.00 — Fitil. 19.10 — Film fab. „Ziemska miłość". 20.55 — Horoskop tygodnia. 21.10 — Film fab. „Nocny portier". 23.25 — Patrol drogowy. 23.40 — Życie — to gra. 23.55 — Wyżej — tylko gwiazdy.

I KANAŁ ROSJI

7.00 — Komedia „Ciosakarny". 8.30 — Samochód i ja. 8.45 — Nowa biblioteka. 9.00 — Wiadomości. 9.10 — Słowo duszpasterza. 9.30 — Nie gap się. 10.00 — Poczta poranna. 10.35 — Smak. 10.55 — Powrót Tretiakowa. 11.20 — „Komitet 19". 14.00 — Wiadomości. 14.20 — Oczywiste — nieprawdopodobne. 14.50 — No, poczekaj! Muzykanci z Bremy. 15.45 — Słoneczna wyspa płk. Kaddafiego. 16.15 — Koło historii. 17.00 — Dziennik. 17.20 — W świecie zwierząt. 18.00 — Film fab. „Ożenek Balzaminowa". 19.45 — Dobranoc, dzieci. 20.00 — Czas. 20.50 — S."Syberiada". 22.15 — Humor. 22.45 — Film fab. „Gorączka w dżunglach".

ROSYJSKA TV

7.00 — Zatoka morska. 7.25 — Bosman i papuga. 8.05 — S."Mack i Matly". 8.30 — W odpowiedzi na listy. 9.00 — Półka księgarska. 9.15 — Tydzień w parlamencie. 10.00 — Wieści. 10.15 — Zdrowie. 10.30 — Dzień dobry. 11.000 — Wzywaliście lekarza? 11.30 — Anonimowi rozmówcy. 12.00 — Poeta w Rosji — to więcej niż poeta. 12.30 — Nic prostszego. 13.00 — Wieści. 13.20 — Film fab. „Złote lata". 14.15 — Nic z wyjątkiem. 14.30 — De facto. 15.00 — Nauczyciel roku — 96. 15.30 — Własna gra. 16.00 — Sad kultury. 16.25 — Reporter. 16.40 — Film fab. „Prawie śmieszna historia". 19.00 — Wieści. 19.35 — Sobotni wieczór z L.Kasatkiną. 21.00 — Pogoda. 21.05 — Podwójny portret. 22.00 — Film fab. „Panlos". 23.55 — Wieści. 0.10 — Program A.

TV POLONIA

8.00 — Program dnia. 8.05 — Szkoła Tańca Ludowego. 8.25— Zaproszenie — program krajoznawczy. 8.45 — Hity satelity. 9.05 — Program muzyczny. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Uczmy się polskiego. 10.10 — „Ostoje ptaków w Polsce" — film przyrodniczy. 10.30 — „W różnych odcieniach zieleni". 10.50 — Brawo! Bis! 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Brawo! Bis! 14.00 — „11 + 1" — program oddziałów terenowych. 15.00 — „Łowca — ostatnie starcie" — film fab. prod. polskiej. 16.25 — „11 + 1" — program oddziałów terenowych. 17.30 — „Mówi się..." 17.45 — „11 + 1" — program oddziałów terenowych. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — Sport z satelity. 19.30 — „Czterdziestolatek dwadzieścia lat później" — serial komediowy prod. polskiej. 20.30 — Listy od telewidzów. 20.45 — Dobranocka. 21.00 — Wiadomości. 21.30 — „V.I.P." — komedia prod. polskiej. 23.25 — Program na niedzielę. 23.30 — Panorama. 24.00 — „Atlas polskiego rocka". 0.45 — „Żywot człowieka rozbrojonego" — serial obyczajowy prod. polskiej. 1.45 — „Bara Bara" — film dok. 2.50 — „Sopot'96". 3.45 — „Mówi się...". 4.00 — Panorama. 4.30 — „V.I.P." — komedia prod. polskiej. 6.25 — „Atlas polskiego rocka". 7.05 — „Listy od telewidzów. 7.15 — „W różnych odcieniach zieleni". 7.30 — „Skarbiec".

TVP-1

8.00 — Bilet do Europy. 8.15 — Z Polski — reportaż. 8.30 — Wszystko o działce i ogrodzie. 9.00 — Agrolinia. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Program dla dzieci. 10.05 — Ziarno — program red. katolickiej dla dzieci i rodziców. 10.35 — 5—10—15 — program dla dzieci i młodzieży. 11.30 — Jajko Kolumba. 12.00 — Z żołnierskiego plecaka. 12.30 — Kadra czeka. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — „Larum grają, czyli rzecz o Henryku Sienkiewiczu" — film dok. 14.00 — Walt Disney przedstawia. 15.20 — Łowcy historii. 15.55 — Z kamerą wśród zwierząt. 16.15 — „Upadłe anioły" — reportaż. 16.30 — Nowożeńcy — teleturniej. 17.05 — „Bill Cosby show" — serial komediowy prod. USA. 17.30 — Na przełomie. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — Od przedszkola do Opola. 19.00 — „Ucieczka do raju" — serial prod. USA. 19.45 — Studio TransAntarctica. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.00 — „Zagubieni w Ameryce" — film fab. prod. USA. 22.35 — Kabaret Olgi Lipińskiej. 23.30 — Sportowa sobota. 0.10 — Program rozr. 0.55 — „Zbrodnie namiętności" — film fab. prod. USA. 2.40 — „Żar tropików" — serial prod. kanadyjsko—izraelskiej.

POLSAT

7.15 — P.M.A.M. Gramy. 8.00 — Disco relax. 8.50 — W drodze — magazyn redakcji programów religijnych. 9.15 — Smakosze rozkosze. 9.30 — „Czarodziejka z księżyca" — serial animowany. 10.00 — Plac Słoneczny — program dla dzieci. 10.30 — „Candy—Candy" — serial animowany. 10.55 — „Rajska plaża" — serial dla młodzieży. 11.50 — „Elvis i królowa piękności" — melodramat USA. 14.05 — „Szczęściarz Antoni" — komedia polska. 15.30 — Oskar. 16.00 — „Zwierzę zwane człowiek" — angielski serial popularnonaukowy. 17.00 — Informacje. 17.15 — Oto Polska. 17.45 — TOP'96 — magazyn. 18.15 — Klub satyryków. 18.45 — Kalejdoskop. 19.15 — Miss Telewizji. 19.45 — Informacje. 20.00 — Disco polo live. 20.50 — Losowanie LOTTO. 21.00 — „Kojak" — serial USA. 22.00 — „Miasteczko Twin Peaks" — serial USA. 23.00 — „Yakuza" — thriller USA. 1.10 — „Życie jak sen" — serial komediowy USA. 1.40 — Playboy — magazyn erotyczny. 2.35 — „Szaleni detektywi" — thriller USA.

POLONIA-1

9.00 — Teleshop. 9.30 — Filmy animowane. 10.30 — „Geronimo" — telenowela. 11.30 — „Namiętności" — serial. 12.45 — Teleskop. 12.55 — Muzyka. 13.00 — Koncert Wolfganga A. Mozarta. 14.00 — Bliżej filmu. 14.30 — Sports World. 15.00 — Pełnym gazem. 15.30 — Teleshop. 16.00 — „Orły" — włoski serial przygodowy. 17.50 — Filmy animowane. 18.45 — „Geronimo" — telenowela. 19.45 — „Namiętności" — serial. 21.00 — „Sierżant York" — dramat USA. 22.50 — „Czarna ręka" — film sensacyjny USA. 0.50 — „Młoda Lukrecja" — włoski film erotyczny. 2.30 — Bliżej filmu.

Cicha wojna ze szczurami

Szczur towarzyszy człowiekowi, choć nigdy nie był przez niego lubiany.

W Europie zadomowił się ponad 25 tysięcy lat temu i w swej wędrówce za człowiekiem dotarł do wszystkich zakątków ziemskiego globu. W świecie żyje ponad 570 gatunków tych gryzoni.

"Rzadko zdajemy sobie sprawę z tego, jak poważnym zagrożeniem dla człowieka jest szczur. Choroby odszczurze były w przeszłości powodem śmierci większej ilości ludzi niż wszystkie wojny i rewolucje razem wzięte. Stanowią one przyczynę około 1/3 wszystkich zatruć pokarmowych. Przenoszą one ponad 60 chorób zakaźnych i zaraźliwych. Wśród nich salmonellozy, żółtaczkę zakaźną, paradury, czerwonkę, tularemię, cholerę, grzybice oraz liczne choroby pasożytnicze i wirusowe, takie jak brucelozę, leptospirozę i kokcidizę. Największe epidemie odszczurze spowodowane dżumą i durem plamistym na przestrzeni XI-XVIII wieków wyludniały całą Europę".

Szczur to cwana bestia, właśnie dlatego nie należy lekceważyć przeciwnika. Tym bardziej, że istota to zmyślna, przebiegła i zahartowana.

Szczur raz złapany w pułapkę (jeśli uda mu się uniknąć kaźni) nie wlezie w nią powtórnie. Podobnie ma się rzecz z trutkami. Nie dotruty uodparnia się, a swe doświadczenia przekazuje potomstwu. Szczur bowiem został obdarzony przez naturę doskonałym zmysłem węchu i smaku z jednoczesną zdolnością do adaptowania się do wszelkich warunków życiowych i żywieniowych.

Szczury praktycznie są wszystkożerne. W trudnych sytuacjach konsumują nawet plastik. Szczur jest nieufny i ostrożny, a wiekowa walka z człowiekiem wykształciła u niego daleko posuniętą agresywność. W sytuacjach bez wyjścia, czując zagrożenie atakuje człowieka lub walczące z nim zwierzę, np. kota.

Szczury bardzo szybko się rozmnażają. Jedna parka może mieć średnio 6-7 razy w roku potomstwo, dając za każdym razem od 8 do 10 sztuk. Po około 75 dniach młoda generacja osiąga dojrzałość płciową i też się mnoży. Rachunek jest więc dość prosty. Łatwo wyliczyć, że rodzinka szczurzej parki rośnie wprost lawinowo. Dwa-trzy takie duety wystarczą, by po dwóch latach dany obiekt był całkowicie "podbity" przez te gryzonie.

Wynoszą się dopiero wtedy, gdy nie ma już co jeść i zgryźć.

W świecie aż 20 proc. żywności jest niszczone przez szczury, które tylko 1/3 z tego przejadają. Resztę rozsypują i zanieczyszczają. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ocenia wartość światowych strat gospodarczych spowodowanych przez szczury na kwotę około 1.000 mld USD. Zaś straty spowodowane zniszczeniem konstrukcji budowlanych, instalacji i urządzeń, jak również w zdrowiu człowieka są wartościami niewymiernymi i trudnymi do oszacowania.

("Gazeta Warmińska")

(Zam. 1505)

POGODA

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 15 listopada zachmurzenie z przejaśnieniami, bez opadów. Wiatr słaby. Temperatura 3-5 stopni.

16 listopada nieduże opady deszczu ze śniegiem. Temperatura w nocy od -2 do +3 stopni, w dzień 4 — 9 stopni ciepła.

17 listopada lokalne opady deszczu. Temperatura w nocy 2 — 7, w dzień 4-9 stopni ciepła.

KALENDARIUM

• **Piątek (15.XI)** jest 320 dniem 1996 r. Do końca roku pozostało 46 dni.

• Znak Zodiaku — Skorpion.

• Imieniny: Alberta, Dymitra, Leopolda, Marii.

• Wschód Słońca — 7.50, zachód — 16.17. Długość dnia 8 godz. 27 min.

Drukujemy KALENDARZE z REKLAMĄ Waszej firmy

1997 r. ascenta

Tauro 5-602, 2009 Vilnius
Tel./fax (22) 223 760

FAKSAS INFORMATORIUS

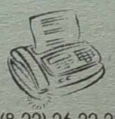

Nemokama informacija faksu visą parą

(8-22) 26 22 28

Vilniaus agentūra: tel. 65 25 24

RIGIMA

tel.kom. /8-290/ 3 13 49
/8-290/ 4 07 71

Handlujemy efektywnym urządzeniem elektronicznym zwalczającym różne szkodniki:

pluskwy, karaluchy, kleszcze, myszy, szczury, krety, ptaki, dziki i in.

To niezastąpiony pomocnik w Waszym domu i w gospodarstwie.

Już certyfikowane na Litwie

ul. Kalvariju 159-203, Vilnius, tel./fax 77 83 10

♦wszystkie usługi autoserwisu
♦malowanie
♦kapitalny remont
♦przyjmujemy uprzednie zamówienia

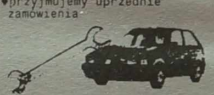

ul. Lentvario 14 (przy Centrum Przeglądów Technicznych), Vilnius, tel./fax 64 35 85

PARKIET

- jesionowy, dębowy (różnej długości, szerokości i grubości);
- z drzewa korkowego, artystycznie wykonany.

Wszystko dla podłóg

- lakier, szpachlówka;
- materiał do szlifowania i in.

Wypożyczanie szlifierek

Wykładamy, szlifujemy, odnawiamy stare podłogi, kompletujemy wszystkie materiały

MISTRAS
Pakalnės 13, Vilnius,
tel. 26-26-77,
tel./fax 62-76-21,
mob. (8-290) 414-97

To miejsce czeka na Twoją REKLAMĘ

DROBNE ZA DARMO
KURIER WILEŃSKI

Uwaga!

Codziennie w "Kurierze Wileńskim" możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!

Kupon .....
.....
.....
.....
Adres, tel. .....
.....

Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji.
2056 Vilnius, Laisvės 60,
"Kurier Wileński", dział reklamy, tel. 42-69-63.

UWAGA
Myszy i Szczury, cierpiące na bezsenność!

Przybyła już do Was humanitarna pomoc z Polski.
Doskonały przysmak RATT KILLER SUPER obniży Wam ciśnienie krwi do stanu krytycznego, po czym zapadniecie w głęboki i błogi sen, który trwać będzie wiecznie.

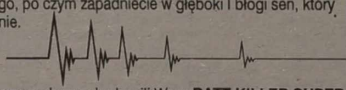

Poproście swoich gospodarzy, aby kupili Wam RATT KILLER SUPER w sklepie chemicznym lub aptece weterynaryjnej.
Miliony polskich myszy i szczurów śpi już spokojnie.
RATT KILLER SUPER uwolnił ich od wszelkich trosk i trudności, jakie można spotkać w obecnym życiu.

Jedyny importer RATT KILLER SUPER - ZSA "Adentvilas" zaprasza do współpracy wszystkie hurtownie towarów chemicznych i weterynaryjnych.
Nasz adres: Ukmergės 16, gab. 1, Vilnius, tel. 73-15-09, 73-15-12.
RATT KILLER SUPER agenci na Litwie:
Centrum handlowe ZSA "Senukai", Tel. (8-27) 76-32-15 (handel hurtowy)
Tel. (8-27) 20-87-15 (handel detaliczny);
ZSA "Kooperacijos didmeninė prekyba", Tel. (8-27) 75-00-57;
Respublikańskie Centrum Weterynarii, Tel.: (8-22) 26-78-35, (8-22) 23-07-57.
ZSA "Veta", Tel. (8-22) 75-19-18 (handel detaliczny);
ZSA "Veterinarijos prekės", Tel. (8-22) 63-45-90, 63-57-89.

LADUS reklama

Przedsiębiorstwo "Antarktis" naprawia lodówki w Wilnie, jego okolicach i na działkach.
Gwarancja — 1 rok.
Vilnius, tel. 75-24-79, 46-71-78, 8-299-90213.
(Zam. 258)

Sprzedam 2-pokojowe mieszkanie po remoncie przy ul. Statybininkų. Cena 14000. Tel. 61-39-59.
(Zam. 1526)

Sprzedam 2-pokojowe mieszkanie (2 p., osobne pokoje) przy ul. Dzūkų. Cena 12700. Tel. 61-52-29.
(Zam. 1527)

ZSA zatrudni gł. księgową z co najmniej 5-letnim stażem pracy.
Tel. 72-11-08.
(Zam. 861-D)

Sprzedam grabiarkę do traktoru.
Maišiagala, tel. 58-44-69.
(Zam. 868-D)

Wydzierżawię garaż na Antokolu przy ul. Mildos.
Tel. 75-10-67.
(Zam. 869-D)

Sprzedaję dwa kotły.
Pagirial, tel. 56-72-69.
(Zam. 870-D)

Sprzedam parcelę z fundamentem w Pagirial.
Pagirial, tel. 56-72-69 (wieczorem).
(Zam. 871-D)

Wspaniała możliwość schudnięcia.
Tel. 48-02-92.
(Zam. 872-D)

Sprzedam starodawne, dębowe biurko.
Tel. 61-41-11.
(Zam. 873-D)

Doświadczony zdun stawia piece i kominy.
Tel. 65-65-81.
(Zam. 874-D)

Do wynajęcia pokój.
Tel. 70-14-79 od godz. 17.
(Zam. 875-D)

Sprzedam potrójnie oszklone ramy okienne.
Tel. 67-76-69.
(Zam. 876-D)

Sprzedam piec KCZM-7 centralnego ogrzewania.
Tel. 67-76-69.
(Zam. 877-D)

Sprzedam piec "Berżas" centralnego ogrzewania.
Tel. 67-76-69.
(Zam. 878-D)

Skuteczna metoda pozbycia się nadwagi.
Tel. 77-11-15.
(Zam. 879-D)

Urodzeni 3 marca odezwijcie się!
Tel. 59-52-45.
(pan Antoni).
(Zam. 880-D)

Lokal pod sklep wynajmę.
Švenčionelial, ul. Vilniaus 32, Z. Sawko.
(Zam. 881-D)

Kupię zagraniczne motocykle z czasów wojny.
Tel. 41-87-73, prosić Andrzeja.
(Zam. 882-D)

Sprzedam samochód "Moskwicz-2140" z 1988 r.
Tel. 67-54-97.
(Zam. 883-D)

KURIER WILEŃSKI

Wydawca ZSA "Kurier Wileński"

Drukuje SA „Spauda"

Zast. red. naczelnego Jarosław WOŁKONOWSKI

Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, sportu — 42-78-72, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81. Korespondenci: na rejon wileński i trocki — 57-73-81, solecznicki — 52-780.

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor Mieczysław RADZIWIŁŁOWICZ